Årgång 92 • juli-augusti • 1986 6

TIDSKRIFT FÖR SCHACK

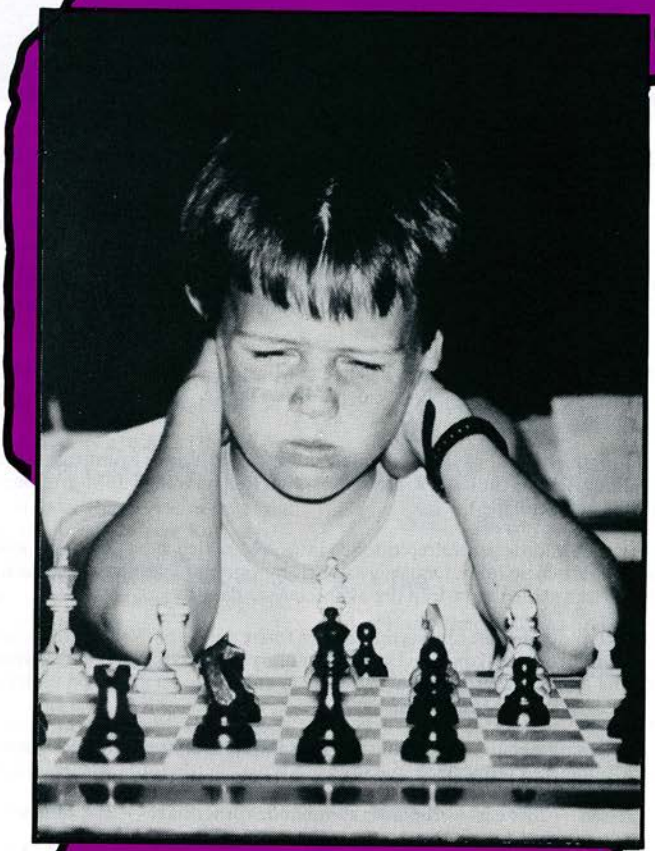

TIDSKRIFT FÖR SCHACK

Officiellt organ och medlemsblad för Sveriges Schackförbund

Ägare: Sveriges Schackförbund. Ordförande: Christer Wänéus
Kansli: Rainer Mathiesen, Brännkyrkagatan 71, 117 23 Stockholm, 08-58 29 90
Ansvarig Utgivare: Gösta Svenn
Juniorredaktör: Jan Wettfors
Prenumeration: Sten Jansson, Box 7123, 402 33 Göteborg
Prenumerationspris: 1986; 110 kr för medlemmar i Sveriges SF, 125 kr för övriga, som vid pren. blir medlemmar i det SSF-anslutna "Tidskrift för Schacks kamratförbund". Postgiro 60 46 34-6 Bankgiro 424-0131

Manus till TfS skickas till någon av nedanstående adresser:

Gösta Svenn
Dr Forselius Gata 46
413 26 GÖTEBORG

Lars-Erik Johansson
Omgången 410-31
412 80 GÖTEBORG

nr 6 INNEHÅLL 1986

Detta välmatade SM-nummer inleds sedvanligt med en redogörelse för toppspelarnas insatser. Den fylliga partisamlingen härifrån domineras självfallet av den nu kvadruple Sverigemästaren **Lars-Åke Schneider** **191-200**

Det blir tre debutanter som får chansen i nästa års SM-grupp i Stockholm. Vi presenterar mästarklassvinnarna med parti och foto. En av dem, **Peter Backe,** kommer med en snabbrevy över händelseutvecklingen. **201-204**

Juniorblocket omfattar den här gången åtta sidor. **Jan Wettfors** hittade tre intressanta intervjuobjekt under SM i Malmö: Harry Schüssler, Richard Wessman (outstanding i JSM-gruppen) och Mattias Wallerstedt (tvåa i kadettfinalen)..... **209-216**

Anatolij Karpov genomförde generalrepititionen inför VM-matchen på bästa sätt: säker vinst i Bugojno före Ljubojević och Sokolov. Dragoslav Andrić rapporterar från den stora, starka turneringen i den lilla jugoslaviska staden samt från presskonferensen därefter **217-220**

Av VM-matchens Londondel fick vi plats med de fem första partierna. Vi passar samtidigt på att hälsa göteborgaren **Ulf Nyberg** välkommen i kommentatorsgänget. Hans utkastade köttben till Kasparovs 15. — e6 i det femte partiet kan läsarna säkert få anledning att gnaga på under en och annan höstkväll. **221-227**

En verbal skuggboxning mellan **Gösta Svenn** och **Lars Karlsson** kan vara en pricksäker avslutning på detta partidigra nummer. Vi tror det..... **228-232**

Och: Veteranklassen — 205; e.p. — 206-208; kommande turneringar — 210; Studer — 233-234.

Hans Svedbarks omslagsfoto: Yngste — 9 år — SM-deltagaren i Malmö, Andreas Barkhagen, SK Rockaden Stockholm, är här långt inne, eller uppe kanske, i varianträdet.

Gösta Svenn

Den smygande spelstilen, leendet och Vainio-rycket:

Lars-Åke Schneider – igen

För första gången någonsin var SM-gruppen titelkvalificerande. Med en GM — Karlsson — och åtta IM — Schneider, Renman, Wiedenkeller, Ernst, Åkesson, Schüssler, Welin och Ornstein — i startfältet inbjöds hugade spekulanter att kapa åt sig en eller annan norm. De som väl var hetast på gröten var Bator, Hector och Hartman som alla behövde en sista "Berger-inteckning" för att äntligen uppadlas till internationella mästare. Ingen av dem lyckades men Robert Bator var riktigt nära: han behövde 1,5 poäng på de två sista ronderna och eftersom han skulle möta sladdande Fridh och Brynell verkade uppgiften inte övermäktig. Båda partierna slutade dock i remi och så blir det för Robert att fånga nästa möjlighet i flykten istället, när den nu dyker upp.

Vad övrigt var i årets SM-grupp var LARS-ÅKE SCHNEIDER. Kalla fakta är att han tog 11 poäng och var klar segrare redan innan sista ronden.

Han tillhör ju den kallblodiga sorten också. Ni vet de som har förmågan att försvara sig avvaktande, att avvakta igen och sedan, när motståndaren förivrar sig, ta den där överilat offrade pjäsen, hitta en smal flyktväg för kungen och därefter sitta tillbakalutad med två saker: merpjäsen och ett leende i mjugg.

Såhär, rent konkret, fungerar det:

RETI

Lars Karlsson — Lars-Åke Schneider

1. Sf3 Sf6 2. g3 e6 3. Lg2 d5 4. 0-0 Le7 5. c4 0-0 6. b3 c5 7. Lb2 Sc6 8. e3 b6 9. d3 Lb7 10. De2 Tc8

Med 10. — d×c4 11. b×c4 hade vi varit inne i det några ronder tidigare spelade partiet Karlsson — Wiedenkeller. Wiedenkeller fick bra spel men förlorade efter alltför hårda vinstförsök. Som det nu blir måste jag hela tiden räkna med att Lasse slår tillbaks med springaren på c4.

11. Sbd2 Dc7 12. Tac1 Tfd8 13. a3 Db8 14. Tfd1 La8

Usch. Jag kände mig lite illa till mods för jag hade svårt att hitta någon vettig spelplan, ja något vettigt drag överhuvud taget. Nå, kom och ta mig då!

15. Se1 d×c4 16. b×c4

Med springaren på e1 hinner jag byta svartfältare med Se8 och Lf6 efter 16. S×c4.

16. — Sa5 17. L×a8 D×a8 18. f4 Se8 19. Sef3

Jag hade väntat mig 19. Se4 f5 20. Sg5 men vit står i vilket fall lite bättre.

19. — Lf6 20. Se5 Sc6 21. Se4

21. — Db8

Bra försvar. Den upprivna kungsställningen efter 22. S×c6 T×c6 23. S×f6† S×f6 24. L×f6 g×f6 kan man, med bara tunga pjäser kvar, leva med.

22. S×f6† S×f6 23. Tf1 S×e5 24. L×e5 Db7 25. Tcd1

Exaktare är först 25. Lc3.

25. — Se8 26. Lc3 Td7

Ty nu kunde svart spelat f6 och det är inte lätt att se hur vit skall komma vidare.

27. f5 e×f5 28. T×f5 Tcd8 29. e4 Da6 30. Dc2 Sc7

Rond 11 har just börjat. En koncentrerad Lars Karlsson (t v) och en samlad Lars-Åke Schneider funderar på respektive öppningsval. Karlssons flankspel gav honom den bättre ställningen men när han omsider offrade på g7, togs detta tacksamt emot av Schneider. Och inte bara det: Schneider smet sedan med kungen, vann detta finalparti och löpte därefter i splendid isolation mot målsnöret. Foto: Hans Svedbark.

31. L×g7?

Efter partiet var det någon som frågade om jag inte blev skraj när offret kom, men sanningen att säga kände jag en stor lättnad. Äntligen skulle jag slippa försvara mig utan att ha något för det. Antingen blir jag mattsatt eller så har jag en pjäs mer.

Hade spelet fortgått i normala banor som tex 31. a4 Se6 32. Td5 Sc7! hade antagligen det normala resultatet blivit remi.

31. — K×g7 32. Db2† Kg8!

Alternativen är mycket dåliga: 32. — Kf8?? 33. Dh8† Ke7 34. T×f7† K×f7 35. Tf1† och 32. — Td4 33. Tdf1 Tf8 34. Df2 med hotet Tg5†.

33. Tg5† Kf8 34. Tf1 Se6 35. Dh8† Ke7 36. De5

Tidsnöd. 36. Df6† Kd6 ger inget och efter 36. T×f7† K×f7 37. D×h7† Ke8 har jag varken hittat någon matt eller ens remischackar.

36. — Tf8 37. Tg7 Kd8 38. T×h7 Kc8 39. Th8 T×h8 40. D×h8† Sd8 41. Dc3 Da4

Avbrott.

42. Kg2 Td4 43. h4 Dd7 44. h5 Dg4 45. h6 De2† 46. Tf2 Dh5 47. Tf5 D×h6 48. Td5 Se6 49. Dc2 Sg5 50. Da4 Dh3† 51. Kf2 Dh2† 52. Ke1 D×g3† 0-1

Kommentarer: **Lars-Åke Schneider**

Partiet har betecknats som det som avgjorde turneringen, och det kan man stämma in i. Om vi säger att det var ett Martti Vainio-ryck Lars-Åke satte in så förstår åtminstone alla friidrottsälskare vad vi menar. Partiet spelades i elfte ronden och innebar att han en gång för alla skakade av sig stormästaren. En gång för alla måste också sägas att Lars-Åke ledde hela vägen, att han var obesegrad ända fram till sista rondens möte med Renman, samt att han gjorde en raketstart:

RYSKT

Ernst — Schneider

1. e4 e5 2. Sf3 Sf6 3. S×e5 d6 4. Sf3 S×e4 5. d4 d5 6. Ld3 Le7 7. 0-0 Sc6 8. Te1 Lg4 9. c3 f5

I ett parti i Allsvenskan i år mellan samma mannar följde 10. Db3 Dd6!? 11. D×b7 Tb8 12. Da6 L×f3 13. g×f3 0-0! med lovande angrepp för svart. Märkligt nog spelar nu Thomas ett drag som anses vederlagt och där han inte har någon förstärkning att uppvisa.

10. c4(?)

Angivet av dansken Krause år 1895.

10. — Lh4!

Mároczys drag från 1902.

11. c×d5?

Vederlagt av Krause själv året därpå.

11. — L×f2† 12. Kf1 L×e1 13. d×c6 L×f3

14. g×f3

På 14. D×f3 rekommenderar Krause 14. — D×d4 15. c×b7 Tb8 16. Lb5† c6 17. L×c6† Ke7 18. L×e4 f×e4 19. Lg5† Ke8 20. De3 Tf8† och svart vinner.

14. — D×d4 15. De2 0-0-0 16. Lc2

Först med detta drag avviker vit från kända vägar, men det är redan för sent. Den gamla teorin angav 16. c×b7† Kb8 17. K×e1 The8 18. f×e4 T×e4! 19. L×e4 Dg1† 20. Df1 Td1† etc.

16. — La5! 17. f×e4 Lb6 18. Dg2 f×e4 19. Sc3 Thf8† 0-1

Efter 20. Ke1 Tf2 blir vit snart mattsatt tex 21. D×e4 Tf1†!

Kommentarer: **Kjell Krantz**
i SM-bulletinen

SM-bulletinen

Bulletinen från sommarens SM-tävlingar är nu sammanställd. Den innehåller bl a samtliga 120 partier från SM-gruppen - en del kommenterade - foton, diagram, intervju med bl a Lars-Åke Schneider och Richard Wessman. Om Du inte redan beställt bulletinen kan Du göra detta genom att sätta in **60 kronor** på postgiro **53 84 93—8 (Limhamns Schackklubb).** Kort därpå har Du bulletinen i Din brevlåda.

Och i andra ronden skenade han iväg med en häst rakt in i motståndarlägret, vi kommer in efter sjutton drag. Pass på: av partiets återstående 17 drag gör hästen 10!

Winsnes

Schneider

18. Se4! Tc6 19. Da3† Kd8 20. Tad1† Sd7 21. Sd6 Te7 22. Sf5 Te8 23. S×g7 Tg8 24. Tfe1! Tc5 25. De3 Kc8 26. Se8! Dc6 27. g3 Tg6 28. De7 Te6 29. Sd6† Kc7 30. Se8† Kc8 31. Sd6† Kc7 32. T×e6 f×e6 33. Se8† Kc8 34. Sf6! 1-0

Det här var Schneiders fjärde SM-vinst, tidigare segrar har han hemfört -79, -82 och -83. Han är 31 år och tar numera inte så blodigt allvarligt på det här med schacket. Därav följer spelglädje, ingen press och — goda resultat. Den ekvationen är busenkel, se på Ann-Louise Skoglund, för att nu dra friidrottsparalleller igen.

Vi tar och ger ännu ett prov på den här "smygande" spelstilen (med välplanerade snabba ryck) som Lars-Åke har. Partiet är ett typexempel på hur man ska besvara en (förhastad) bondeframstöt i centrum: med två motstötar på flankerna, nämligen! Varefter man skanderar: offra en bonde, vinn snabbt tillbaka två.

DAMINDISKT

Welin — Schneider

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 b6 4. g3 La6 5. Da4 c5 6. Lg2 Lb7 7. 0-0 c×d4 8. S×d4 L×g2 9. K×g2 Dc7 10. Sc3 Le7 11. f3 a6 12. Td1 0-0 13. Lf4 Db7 14. Td2 Tc8 15. e4 d6 16. Sde2 Se8 17. Tad1 Sd7 18. e5? b5! 19. c×b5 d5! 20. b×a6 T×a6 21. Dc2 g5! 22. Le3 S×e5 23. Sd4 Sc4 24. Te2 T×a2 25. Lc1 Taa8 26. h4 g×h4 27. g×h4 Sf6 28. Kh1 Kh8 29. Tg1 Tg8 30. Lg5 Sh5 31. Teg2 L×g5 32. T×g5 T×g5 33. h×g5 D×b2 0-1

Att Expressens lovande schackexpert tyckte att detta parti - liksom alla andra i årets SM-grupp - var skräp, får deltagarna försöka uthärda.

Under tiden går vi vidare med ännu ett soptippsparti — här berättar pålitlige SM-spelaren Nils-Gustaf Renman om årets möte med gamle trätobrodern Axel Ornstein. Den senare trillade ur SM-gruppen trots en styv slutspurt med 3/3.

DAMGAMBIT

Nils-Gustaf Renman — Axel Ornstein

1. d4 d5

Axel följer vanan att för varje SM (jag får ju alltid vit) presentera en ny öppning mot mitt 1. d4.

2. Sf3 Sf6 3. c4 e6 4. c×d5

I mina förberedelser inför SM hade jag bestämt mig för att pröva avbytesvarianten några gånger.

4. — e×d5 5. Lf4

Mot Harry Schüssler och Mats Eriksson hade jag i tidigare ronder gjort 5. Lg5 i denna ställning.

5. — c5

Vanligare är 5. — c6 i denna ställningstyp.

6. e3 Sc6 7. Sc3 c×d4?!

En intressant möjlighet är 7. — c4 följt av ett snabbt tryck mot c3 för att försvåra vits b2-b3.

8. S×d4 Lb4 9. Le2!

Vit räds inte den "dåliga" bondeställningen efter L×c3, vilket ju ger vit löparparet och svart blir försvagad på de svarta fälten runt den isolerade bonden på d5.

9. — 0-0

9. — Se4 verkar mer konsekvent, men efter 10. Sb5 L×c3† 11. S×c3 S×c3 12. b×c3 har vit en liten fördel med löparparet och de halvöppna linjerna b och d.

10. 0-0 L×c3 11. b×c3 Se4 12. Dc2 Da5 13. Ld3!

Efter denna indirekta gardering av c3, hot mot e4 och även tryck mot h7 trivdes jag med ställningen.

13. — Ld7

Svart planerar att slå på d4, spela Tc8 och därefter placera springaren på c3.

14. Tfc1

Svarts plan motarbetas och på nytt hotar L×e4.

14. — S×d4

Bättre är att gardera e4 med Tfe8, även om vit behåller en liten fördel efter 15. f3 Sf6 16. Lg5.

15. c×d4 Tac8

Konsekvensen av föregående drag, men med vits nästa drag förlorar svart forcerat en bonde.

16. Lc7 Da3 17. L×e4 d×e4 18. D×e4 Lc6 19. Df4 Tfe8

Svart söker motspel genom att försöka spela Te8-e6-g6 eller Te8-e4-g4 (efter h7-h5) med tryck mot g2. Samtidigt skall svarts dam agera aktivt på damflygeln med hot mot bonden a2 och tornet på c-linjen. Vits följande manöver hindrar svarts torn att nå g-linjen samtidigt som svarts kungsställning försvagas.

20. Le5 f6

20. — Te6 vore ett slag i luften efter 21. Dg4. Tornet på c8 är ju ogarderat.

21. Ld6 Db2 22. h3

Samtidigt som kungen får ett lufthål gillras fällan 22. — L×g2 23. Tcb1! och vit vinner pjäs.

22. — Le4 23. Td1 Tc2 24. a3

Fältet b4 kan nu användas för löparen samtidigt som bonden garderas effektivare. Svarts dubblering på andra raden ser imponerande ut, men det är svårt att kreera några egentliga hot mot vits fästning.

Vits plan är i det följande att ställa damen på g3 och medelst f2-f3, e3-e4 följt av d4-d5 marschera vidare med sitt bondecentrum. Om möjlighet ges ställer dock vit gärna ett torn på c7 och går på direkt kungsangrepp . . .

24. — Te2

Ett intressant alternativ var 24. — a5 för att förhindra Lb4.

Med textdraget drömmer svart om tornoffer mot e3.

25. Tac1 Lc6?!

Efter detta förstoras vits fördel. Nödvändigt var att proppa igen c-linjen med 25. — Lc2.

Efter 26. Tel håller då inte tornoffret 26. — T8×e3 27. f×e3 T×g2† på grund av 28 Kh1!! (28 K×g2? Le4†† och svart vinner!) och vit vinner torn.

Svart kan dock behålla blockaden med 26. — a5! Efter 27. Df3 Td2 har vit många tekniska problem kvar att lösa.

26. d5!

Genom detta bondeoffer öppnas både c- och d-linjen för vits torn ner till sjunde raden.

26. — L×d5 27. Tc7 Lc6

Mer motstånd bjöd 27. — Lf7.

28. Dc4† Kh8 29. Df7 Tg8 30. Lf8 f5 31. D×f5 T×e3!

Svart kämpar emot med berömvärd entusiasm. Om 32. f×e3?? D×g2 matt.

32. T×c6! Te8!

Återigen enda försvaret.

33. Tc8 g6

Nu trodde Axel att han hade klarat sig men . . .

34. Df7! T×c8 35. Td7 och vit vann på tid **(1-0)** men ställningen är hopplös för svart. T ex 35. — Tc1† 36. Kh2 De5† 37. g3 eller 35. — Db1† 36. Kh2 g5 37. Lg7†.

Kommentarer: **Nils-Gustaf Renman**

Lars Karlssons intryck av och avtryck i SM-gruppen återges på annan plats, här nöjer vi oss med att visa en raritet: han slår Schüssler, det händer inte ofta. Och själva partiet är också det gansk ovanligt — se bara på båda parternas sammanhängande långt framskjutna fribönder.

HOLLÄNDSKT

Schüssler — Karlsson

1. d4 f5 2. Sf3 Sf6 3. g3 e6 4. Lg2 Le7 5. c4 d5 6. 0-0 0-0 7. Lg5 c6 8. Sc3 Sbd7 9. Dd3 Se4 10. L×e7 D×e7 11. Tab1 a5 12. a3 b6 13. c×d5 e×d5 14. Tbc1 La6 15. De3 Tae8 16. Tfe1 Kh8 17. Se5 S×e5 18. d×e5 Sc5 19. f4 Lc4 20. Sb1 b5 21. Sd2 a4 22. Sf3 Sb3 23. Tcd1 b4 24. a×b4 D×b4 25. Lh3 c5 26. Df2 d4 27. e4 f×e4 28. T×e4 Ld5 29. Tee1 L×f3 30. D×f3 c4 31. e6 d3 32. Dd5 Te7 33. Te5 Tc8 34. Lf1 Dc5† 35. D×c5 S×c5 36. f5 g6 37. g4 g×f5 38. g×f5 Kg7 39. Td5 Kf6 40. Tc1 Sb3 41. Tc3 Sd2 42. L×d3 Tg8† 43. Kf2 c×d3 44. Ke3 Sf1† 45. K×d3 S×h2 46. Tc4 Tg3† 47. Ke2 Tb7 48. Tc2 Tg2† 49. Kd1 Sg4 50. T×g2 Se3† 51. Kc1 S×d5 52. Tg4 Ta7 53. Td4 Se7 54. Th4 S×f5 55. e7 T×e7 0-1

Förra årets Sverigemästare, Ralf Åkesson, hade en andraplats på lut — om han "bara" slagit Hartman i sista ronden, men det blev förlust och rutsch ner i prislistan några snäpp.

I tredje ronden fångade han klubbkompisen Welins grünfeldlöpare. Jämför gärna öppningen med VM-partierna från London.

GRÜNFELD

Åkesson — Welin

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 d5 4. Lf4 Lg7 5. e3 c5!? 6. d×c5 Da5 7. Da4†!? D×a4 8. S×a4 Se4!

Timmans drag, som han spelade mot Böhm i holländska mästerskapet för något år sedan. Svart klarade sig bra efter 9. f3 Ld7 10. f×e4 L×a4 11. L×b8 d×c4!

Nästa drag är mitt försök att röra om i grytan.

9. c×d5!? Ld7 10. Ld3 L×a4 11. L×e4 Sd7

Oklara situationer uppstår efter 11. — L×b2 12. Tb1 Lc3† 13. Kf1 och 14. Se2.

12. Se2 S×c5 13. Lf3 L×b2 14. Tb1 La3!? 15. Kd2! Tc8?

Bättre 15. — 0-0 med ömsesidiga chanser.

16. Sc3 Ld7 17. d6!

Fältet d5 frigörs samtidigt som b7 attackeras och svarts orockerade kung ifrågasätts. Thomas beslutar sig för att offra bonde i hopp om att få motchanser i slutspelet. Med några exakta drag kan vit emellertid konsolidera fördelen.

17. — e×d6 18. L×d6 Lc6 19 L×c6† T×c6 20. L×c5 L×c5 21. T×b7 0-0 22. Td1! Lb6 23. Sd5 La5†?!

23. — Td8 24. Ke1!?

24. Ke2 Tc2† 25. Kf3 T×a2 26. T×a7

Bindningen hotar att avgöra partiet. Eftersom utbrytningsförsöket 26. — Ta3 (med idén 27. — Lb4) pareras med 27 Ta6! återstår endast . . .

26. — Td2 27. T×d2 L×d2 28. Ta2 Lc1 29. Sf4 1-0

. . . men nu har den stolte grünfeldlöparen sprungit vilse. Den blir infångad efter 29. — Tc8 30. Se2! med idén g3, Kg2-f1-e1-d1. Efter 29. — Tb8 30. Sd3 Tc8 spelar vit inte 31. Ke2?! Tc3 32. Ta1?! Lb2 utan 31. Ke4 följt av Kd4 och t ex Se5 till c4.

Kommentarer: **Ralf Åkesson**
i SM-bulletinen

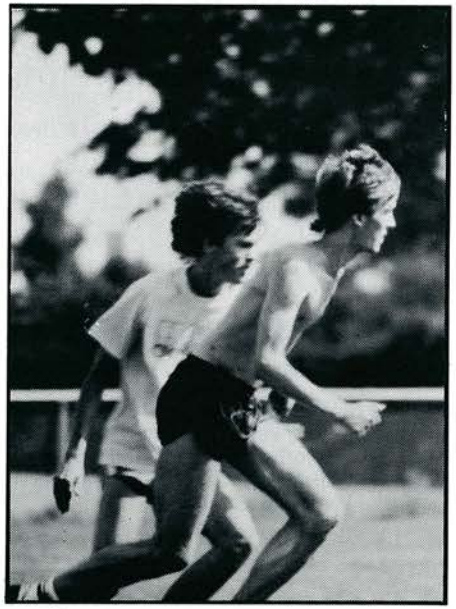

Ralf Åkesson på löparjakt. Foto: Jan Ohlin.

I partiet mellan Åkesson och Schüssler blev en patt utförd — hur ofta ser man det? Låtom oss därför genast kasta oss över den. Och givetvis kommer vi in när allt förarbete redan är gjort. Nej förresten, hela partiet är väl värt en genomspelning. Alltså:

DAMGAMBIT

Åkesson — Schüssler

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Sc3 Le7 4. Sf3 Sf6 5. Lg5 h6 6. L×f6 L×f6 7. e3 0-0 8. Dc2 c5 9. d×c5 d×c4 10. Se4 Sa6 11. Sfd2 Le7 12. D×c4 f5 13. Sg3 S×c5 14. Le2 b5 15. Dc2 Lb7 16. 0-0 Tc8 17. Sf3 Se4 18. Db3 Ld5 19. D×b5 Tb8 20. Dd3 T×b2 21. Sh5 L×a2 22. Sd4 Db6 23. S×f5 T×f5 24. D×e4 T×e2 25. Dg4 Db2 26. T×a2 Te×f2 27. Td1 Tf1† 28. T×f1 T×f1† 29. K×f1 Db1† 30. Kf2 D×a2† 31. Kg3 Ld6† 32. Kh3 Le5 33. De4 Dd5 34. Da4 a5 35. g3 Kf7 36. Sf4 L×f4 37. e×f4 Dh5† 38. Kg2 Dd5† 39. Kh3 Ke7 40. Da3† Kf6 41. Df8† Kg6 42. De8† Kh7 43. Da4 g5 44. f×g5 h×g5 45. De8 Kh6 46. Df8† Kg6 47 Dg8† Kf5 48. Dh7† Ke5 49. Dc7† Kf6 50. Dc8 Kg6 51. Dg8† Kf5 52. Dh7† Ke5 53. Da7 Ke4 54. Kg4 Df5† 55. Kh5 Kf3 56. Dg1 g4† 57. Kh4 Df6† 58. Kh5 Df7† 59. Kg5 Dg7† 60. Kh5 Dh7† 61. Kg5 Df5† 62. Kh4 Ke2 63. Da1 Kf2 64. Da2† Kg1 65. Da1† Kf2 66. Da2† Kg1 67. Da1† K×h2 68. Dh1† K×h1 patt

Robert Bator var som sagt nära, nära att ta sin sista IM-inteckning och detta var han vederbörligt besviken över. Fast plåster på halva såret var att han ändå hängde kvar i SM-gruppen. Robert är irrationell, pigg och disträ; vilka av dessa kvaliteter han visar upp vid brädet, får ni lista ut av följande partier.

NIMZOINDISKT

Axel Ornstein — Robert Bator

1. d4 Sf6 2. Sf3 e6 3. c4 b6 4. Sc3 Lb4 5. Db3 a5 6. g3 Sc6 7. Lg2 a4 8. Dc2 a3 9. 0-0 0-0 10. d5?!

10. b×a3 var bättre.

10. — L×c3 11. D×c3?!

Här var 11. b×c3 en intressant möjlighet.

All min schacklitteratur säljes

Skriftliga förseglade anbud å högsta bud över 17.000:- Kontant. Förteckningslistor sändes mot OBS! frankerat SVARSKUVERT å 2:10 frimärke. Övriga upplysningar i LISTFÖRTECKNINGEN.

ANBUD SENAST 12 september 1986.

Lars Hansson Postbox 38, 86400 Matfors

11. — e×d5 12. Td1 d×c4 13. Se5 De8 14. S×c6 d×c6 15. D×c4 La6 16. D×c6 D×e2 17. Lf4 a×b2 18. Tab1 Lb5! 19. D×c7 T×a2 20. Lf1

20. — D×d1!! 21. T×d1 Ta1 22. Dc2

Efter 22. Dd6 kommer 22. — La4 i alla fall.

22. — La4 23. D×b2 T×d1 24. D×b6 Lc2 25. Db5

25. Kg2 är inte bättre: 25. — Le4† 26. f3 L×f3† med vinst.

25. — Ld3 26. D×d3 T×d3 27. L×d3 Sd5 28. Ld6 Td8 29. Lc5 Tc8 30. La7 Ta8 31. Ld4 Ta4 32. Lc5 g5 33. Kg2 h6 34. h3 Ta5 35. Ld4 Ta4 36. Lc5 Kg7 37. Lb5 Ta5 38. Ld4† f6 39. Lc6 Sb4 40. Le4 Sd5 41. Lf3 Ta4 42. Lc5 Ta5 43. Ld4 Kg6 44. Le4† f5 45. Lf3 h5 46. Ld1 h4 47. Lf3 h×g3 48. f×g3 Ta2† 49. Kg1 Sf6 50. Le5 Ta5 51. Ld4 Ta4 52. Le5 Se4 53. g4 f4 54. h4 g×h4 0-1

Kommentarer: **Robert Bator**

Robert Bator: Pigg, irrationell, disträ. Foto: Jan Ohlin.

ENGELSKT

M. Wiedenkeller — Robert Bator

1. c4 e6 2. Sc3 Lb4 3. Sf3 Sf6 4. Dc2 0-0 5. a3 L×c3 6. D×c3 b6 7. b4 Lb7 8. Lb2 a5 9. e3 De7 10. Le2 a×b4 11. a×b4 T×a1† 12. L×a1 Sa6 13. b5 Sc5 14. 0-0 Ta8 15. Dc2 h6 16. Sd4 Ta3 17. f3! Dd8 18. Lc3 Da8 19. Db2 Ta2 20. Ta1! T×a1 21. D×a1 D×a1 22. L×a1

Vit har uppnått en liten fördel som består av att han har löparparet och bättre bondestruktur.

22. — Kf8 23. Sc2 d6 24. d4 Scd7 25. Kf2 Ke7 26. e4 e5 27. Ke3 g5! 28 Lc3 Sh5 29. g3 Sg7 30. f4 f5 31. d5 f×e4 32. f×e5 d×e5 33. K×e4 Kf6 34. Lb4 Se8?

34. — Se6 gav svart lika spel.

35. Lg4 Sc5† 36. L×c5 d×c5 37. Sa1 Sd6† 38. Kd3 Kg6

39. Sb3??

Vit ville för snabbt vinna c5-bonden istället för att spela lugna drag och avgöra partiet i avbrottet.

Fastän vit stod bättre är det inte säkert att det skulle ha räckt till vinst, t ex 39. Le6 h5 40. Sb3 e4† 41. Kc3 Kf6 42. S×c5 Ke5 och svart har chanser att hålla remi.

39. — L×d5! 40. c×d5 c4† 41. Kc3 c×b3 42. K×b3

42. Ld7 var inte bättre p g a 42. — Se4†, och efter 42. Le2 följer 42. — e4 43. K×b3 Kf5 och sen Ke5 och svart vinner.

42. — S×b5 43. Kc4 Sd4 44. Kc5 h5 45. Ld7 g4 46. h3?

Ett feldrag. 47. Lc8 var bättre men svart vinner ändå efter 46. — Kf6 (46. — Kg5? 47. h3!) 47. Ld7 Sf3 48. Kc6 e4 49. K×c7 Sd4.

46. — h4!! 47. Le8† Kg7 0-1

Kommentarer: **Robert Bator**

Jonny Hector var sliten och spelträtt efter ett halvårslångt framgångsrikt turnerande runtom i Europa. Det handlar ju rätt mycket om olika mattbilder i Jonnys partier, och när han missar en sådan vet man säkert att något är på tok. Som i partiet nedan (låt vara att han vinner det, men i själva turneringen gick det ju galet för honom).

FRANSKT

Hector — Hartman

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Lb4 4. Se2

Christer var förberedd på 4. Ld3 så det här draget passade därför utmärkt.

4. — d×e4 5. a3 Le7 6. S×e4 Sc6

Ovanligt men Christer kände inte varianten så noga. 6. — Sbd7 brukar spelas.

7. Dd3 Sf6 8. Lf4 b6 9. 0-0-0 Lb7?!

Tidigare har 9. — S×e4 10. D×e4 Lb7 prövats.

10. S2c3 0-0 11. Sg5

Med mattidéer som Dh3 och Ld3.

11. — Ld6 12. Ld2

Den står *egentligen* bättre på e3 men där också i vägen för damen.

12. — Se7

Inte 12. — e5 för 13. Sce4! (S×d4?? 14. S×f6† och matt på h7).

13. Sce4 S×e4 14. S×e4 Sg6 15. Sg5

Vit står hyfsat.

15. — Df6 16. h4

Nu vill man gärna följa upp med S×h7.

16. — h6 17. Se4

Efter 17. h5? h×g5 18. h×g6 f×g6! har vit inget angrepp att tala om; svart hotar dessutom att förenkla med Lf4. Nu blir det slutspel istället.

17. — Df5 18. S×d6 D×d3 19. L×d3 c×d6 20. Tde1?!

Meningen är att tvinga springaren till e7 utan att spela h5 men nu fanns 20. — L×g2! 21. Thg1 S×h4 22. L×h6 g×h6 23. Te4, Christer var rädd för detta men här utjämnar (minst) Sf5!

Vit får ta till en nödlösning: 21. Th2 Ld5 (annars L×g6) 22. Tg1 och spelet är remiaktigt.

"Varför inte 31. c×d5?" Jonny Hector begrundar den missade matten. Foto: Jan Ohlin.

20. — Se7 21. Thg1 Tac8 22. g4 Ld5 23. c3

För att spara löparen ifall svart drar Lc4.

23. — f6 24. Kb1

Med ett eventuellt c4 i baktanken, svarts e-bonde är ju svag.

24. — Kf7 25. Tg3 Th8 26. Tge3 e5 27. f4 Sc6 28 h5

Om nu 28. — e×f4 (eller e×d4) så förstås 29. Lg6† med matt.

28. — Thf8?

Aningen självmattaktigt. Bättre 28. — Thd8.

29. f×e5 d×e5 30. c4 e×d4

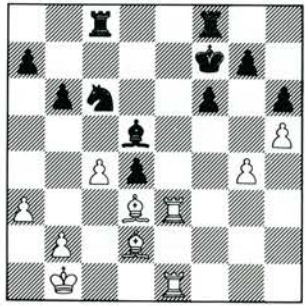

31. Tg3?

31. c×d5! d×e3 32. d×c6 e×d2? 33. Lc4 är matt och 32. — T×c6 33. L×e3 är bättre för vit.

31. — Le6 32. Lg6† Ke7 33. Lf5 Se5 34. Lb4† Kf7

34. — Tc5! ger svart komp för kvalitén.

35. L×e6† K×e6 36. L×f8 T×f8 37. Td3! f5?

37. — Td8 38. Te4 f5 ger något oklart spel.

38. T×d4 f×g4 39. T×g4 Tf2

På 39. — Tf7 följer 40. Tg6†! Kf5 41. Tf1† Ke4 42. T×f7 S×f7 43. T×g7 osv.

40. T×g7 Kf6 41. Tg8 Kf7 42. Teg1 S×c4 43. T1g2?

43. T1g7†! Ke6 44. Tg2 ska spelas; jämför partiet!

43. — T×b2†!

Vit vinner visserligen ändå men det hela blir krångligare.

44. T×b2 K×g8 45. Tg2† Kf7 46. Ka2 Se5 47. Kb3 Kf6 48. Tg8 Kf5 49. Tg7 a6 50. Ta7(!) Kg5

50. — a5 är envetnare men då framträder också poängen med Ta7: 51. Tb7 Kg5 52. T×b6 K×h5 53. Tb5! och den förförda a-bonden faller.

51. T×a6 Sd7 52. Ta7 Sc5† 53. Kc4 K×h5 54. Kb5 Kg4 55. K×b6 Se4 56. Ta4 Kf5 57. T×e4! 1-0

Kommentarer: **Jonny Hector**

I första rondens uppskjutna parti mot Bator organiserade Hector en sällsynt mattattack medelst en instängd löpare och två märkligt seglivade bönder. (Partiets första del spelades på kongressdagen eftersom Jonny inte hann hem från Spanien till första rondens spel.)

Hector

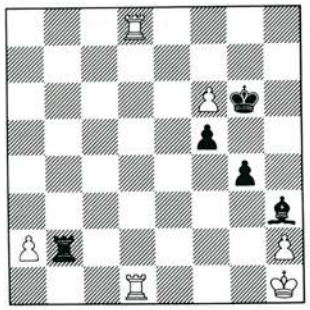

Bator

Ställningen är antagligen förlorad men så här bra har jag inte stått någon gång under hela partiet. Den inlåsta Lh3 kan man till exempel ha nytta av i ett angrepp!

45. T8d2 Tb4 46. Ta1 Ta4 47. a3 f4 48. Tb2

Med idén 49. Tb4 och framåt marsch med a-bonden.

48. — g3 49. Tb4?

49. h×g3 ska spelas men svart är inte helt ute ur bilden efter 49 — f×g3 50. Tb4 Ta5 51. a4 Ld7 med idén Lc6† och Th5 — det kan bli matt eller tornvinst med en sådan L+T-uppställning. Vad gäller bönderna så vinner vit med T+a-bonde mot löpare men T+f-bonde vinner inte.

49. — T×b4 50. a×b4 f3!

Den är svårstoppad nu! T ex: 51. Ta3 f2! 52. T×g3† Kf7 med remi.

51. f7 f2

Även 51. — K×f7 håller. Ett matthot skadar dock aldrig.

52. f8S† Kf7 53. h×g3 K×f8

Bondeförvandlingen jäktar inte.

54. b5 f1D†

54. — Ke7 kunde man ha bjudit publiken på men denna söndagsmorgon fanns det ingen publik.

55. T×f1 L×f1 56. b6 La6 Remi

Kommentarer: **Jonny Hector**

Med två vinster och remier mot fyra titelinnehavare gjorde förra årets JSM-vinnare, 18-årige Rikard Winsnes en godkänd debut. Och för följande finessrika angreppsföring tilldelas han utan tvekan betyget "med utmärkt beröm godkänt".

SPANSKT

Winsnes — Hector

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 Lc5 4. 0-0 Sd4 5. S×d4 e×d4 6. b4 Lb6 7. Lb2 a5 8. c3 Dh4 9. a3 Sf6 10. c×d4 0-0 11. d3 d5 12. Sd2 d×e4 13. d×e4 a×b4 14. e5 Sd5 15. a×b4 T×a1 16. L×a1 De7 17. Lc4 S×b4 18. d5 Td8 19. Db3 Sc6 20. d6! De8 21. Dg3 Le6 22. Se4 Kh8 23. Ld3 Ta8 24. Dh4 h6 25. Sf6! Df8 26. De4 g6 27. Kh1 Lf5 28. De2 L×d3 29. D×d3 T×a1 30. T×a1 S×e5 31. Dd2! Kg7 32. d7 Dd8 33. Se8† Kh7 34. Ta8 D×a8 35. d8D Da6 36. D×h6†! 1-0

SM-gruppen	2389	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3	4	5	6	P
1 Lars-Åke Schneider	2430	—	1	0	½	1	½	½	½	1	½	1	1	1	½	1	1	11
2 Lars Karlsson	2480	0	—	½	1	½	½	½	1	1	½	1	1	½	0	½	1	9½
3 Nils-G Renman	2460	1	½	—	½	1	½	1	½	0	1	½	½	1	½	1	0	9½
4 M Wiedenkeller	2460	½	0	½	—	½	½	0	1	1	½	½	½	1	1	1	1	9½
5 Thomas Ernst	2445	0	½	0	½	—	1	1	½	0	½	½	1	1	½	1	1	9
6 Ralf Åkesson	2435	½	½	½	½	0	—	1	½	1	½	1	1	0	1	0	1	9
7 Robert Bator	2285	½	½	0	1	0	0	—	½	½	1	½	1	1	½	1	½	8½
8 Harry Schüssler	2475	½	0	½	0	½	½	½	—	½	½	½	1	½	1	1	1	8½
9 Thomas Welin	2410	0	0	1	0	1	0	½	½	—	½	½	½	1	1	1	1	8½
10 Axel Ornstein	2405	½	½	0	½	½	½	0	½	½	—	1	½	½	1	1	1	8½
11 Jonny Hector	2465	0	0	½	½	½	0	½	½	½	0	—	0	1	1	½	1	6½
12 Rikard Winsnes	2290	0	0	½	½	0	0	0	0	½	½	1	—	½	½	½	1	5½
13 Christer Hartman	2375	0	½	0	0	0	1	0	½	0	½	0	½	—	½	1	1	5½
14 Stellan Brynell	2345	½	1	½	0	½	0	½	0	0	0	0	½	½	—	0	1	5
15 Mats Eriksson	2200	0	½	0	0	0	1	0	0	0	0	½	½	0	1	—	1	4½
16 Anton Fridh	2265	0	0	1	0	0	0	½	0	0	0	0	0	0	0	0	—	1½

"Det här gick ju som på räls", menar antagligen domaren (och lokföraren) Arne Nyberg när han gratulerar Lars-Åke Schneider till SM-segern. Lars-Åke uppskattar uppenbarligen kommentaren, så även passerande Harry Schüssler. Foto: Hans Svedbark.

Hur slutade då den inbördes klubbfajten i denna klubblockens SM-grupp? Sass hade fyra spelare med — Karlsson, Åkesson, Welin och Ornstein; Rockaden hade tre — Wiedenkeller, Bator och Hartman; Manhem tre — Schneider, Winsnes och Eriksson; Limhamn tre — Ernst, Schüssler och Brynell.

Nå?

Tja, jämnt skägg säger vi väl.

Om Schack-OS

När det blev klart att Israel vägras delta vid Schack-OS i Dubai (Förenade Arabemiraten) till hösten — organisatörerna beviljar inte israelerna visum — avböjde Kortjnoj, Hug och Franzoni att delta i det schweiziska OS-laget. (Även Sverige har som bekant beslutat att avstå OS i år. Red.)

Peter Backe

Mästarklasserna — en snabbrevy

De tre mästarklassgrupperna i årets SM verkade efter de första fyra, fem ronderna bli ett par riktigt hårda getingbon. Frågan om vilka som skulle ta steget upp i schacksocieteten syntes öppen i alla grupper.

Ändå talades det om att grupp 1 hade den starkaste toppen och de flesta segerkandidaterna. Efter en vinst och två remier satte dock **Ingvar Andreasson** fart och radade upp hela fem segrar i rad. Ingen kunde hålla denna takt, som slogs av något på slutet men ändå räckte till en klar triumf med 1,5 poängs försprång till tvåan Kurt Setterqvist, för övrigt även han obesegrad.

Här presenterar Lars-Erik Johansson vinnaren: "Det är viktigt att skaffa sig rutiner under en lång turnering, själv så intog jag två bananer, två släta bullar och fyra till fem koppar te under varje parti. Allt för att motverka trötthet".

Så säger vinnaren av mästargrupp 1, Ingvar Andreasson, SK Kamraterna Göteborg.

Förra året, när han deltog i mästarklassen för andra gången, skördade han 8,5 poäng vilket gav en delad tredje-fjärde plats. I år blev det två bättre, 10,5, och en klar förstaplats. I hur hög grad Ingvars gastronomiska ritualer bidrog till segern överlåter vi åt andra att bedöma (någon **te**ologie Dr kanske). Hursomhelst, en komplimang som göteborgaren fick ta emot från flera håll var: "Bra kämpat". Vilket torde ligga i linje med sanningen. Två svåra avbrott med bonde under mot Kurt Setterqvist och Felix Nordström räddade Ingvar till remi genom ett gruvligt segt försvarsspel.

Och i följande parti darrade han i öppningen på manschetten (eller rättare sagt på e-bonden som nog borde flyttats **två** steg i sjätte draget), fick bida sin tid med avvaktande drag, men så, när tillfället kom, slog han till.

De båda har för övrigt drabbat samman sju gånger under de senaste tre åren. Vid samtliga (!) sju tillfällen har Ingvar haft vit, och vid ungefär lika många har han legat bonde under. Resultatet är nonmaterialistiskt: två vinster för Ingvar och resten remier.

DAMGAMBIT

I. Andreasson — Mats Andersson

1. c4 e6 2. Sc3 Sf6 3. Sf3 d5 4. d4 Lb4 5. Lg5 d×c4 6. e3?!

Slarvigt. 6. e4 c5 7. L×c4 c×d4 8. S×d4 med utvecklingsförsprång och friare spel för vit lyder ett av teorins recept.

Det närliggande 6. Da4† vore däremot heller inte bra efter 6. — Sc6 7. a3 L×c3† 8. b×c3 Dd5!

Nu behåller svart helt enkelt bonden utan nämnvärd kompensation för vit.

6. — b5 7. a4 c6 8. Dc2 Sbd7 9. Le2 Lb7 10. 0-0 a6 11. Lh4

Förbereder brytningen b3 som inte var spelbart direkt p g a vändningen 11. b3 L×c3 12. D×c3 Se4!

11. — Db6 12. Tfb1 Sd5?!

Här var det säkrare och bättre att avsluta utvecklingen med 12. — 0-0.

13. Lg3 c5 14. a×b5 a×b5 15. T×a8† L×a8 16. d×c5 S×c5?

Efter detta kommer svart ordentligt i trubbel. Bättre var 16. — L×c5 17. b3 S×c3 18. D×c3 0-0 19. b×c4 b4! med minst lika spel för d:o.

17. Sd4 S×c3

Intressanta komplikationer kunde ha uppstått efter 17. — Lc6 18. Sa2 (hotar 19. e4) La5 19. S×c6 D×c6 20. b4 c×b3 e. p. 21. T×b3 b4 22. e4.

Och nu: 22. — Sc3? 23. S×c3! och hotet Lb5 avgör.

Eller 22. — Sf6 23. S×b4 Db6 24. Sd5!? (Vad annars? Jo, se nästa variant!) 24. — D×b3 25. S×f6† g×f6 26. D×c5 och vit har gott om spel för kvalitén.

Eller (bara en sista, tack) 22. — Sf6 23. S×b4 Db6 24. Tb1 L×b4 25. Dc4 Sc6 26. Db5! och vit vinner tillbaka pjäsen med liten fördel.

18. b×c3 Le4 19. Db2 Sa4?

Härefter är det svårt att se någon räddning för svart. Fortfarande fanns en nödutgång att klämma sig in i med 19. — L×b1 20. c×b4 Ld3 21. b×c5 D×c5 22. S×b5 0-0 23. Ld6 c3 24. D×c3 D×c3 25. S×c3 Td8 och enligt teorin bör slutspelet bli remi, även om vit kan kämpa på det ett tag.

20. D×b4 L×b1

21. Lf3!

Stekvändningen som hotar matt i tre med 22. Lc6† osv. 21. D×b1 S×c3 var ju inte mycket att hurra över för vit, som nu har ytterligare en finess i sikte.

21. — Dc5 22. D×b1 S×c3 23. Da1!

Fotbollsspelaren Andreasson skaffar sig hörna från vänster! (Från egen hörnflagga säger de kunniga. Rätt svarar vi.)

23. — 0-0

Hotet 24. Da8† måste pareras, och att bilda mur på sisådär 9 cm:s avstånd med 23. — Sa4 hade varit slöseri med energi efter 24. Lc6† och 25. L×b5.

Ingvar Andreasson cyklade till SM, drack te, käkade bullar och bananer och — framför allt — segrade övertygande: Foto: Hans Svedbark.

24. D×c3 b4 25. Dc1 Tc8 26. Lb7 Tb8 27. La6 c3 28. Ld3 Dd5 29. Lc2 Da2 30. h3

Saken är klar: svarts bönder är under kontroll, orörliga och blockerade, återstår bara att skapa svagheter i svarts kungsställning varefter vits lätta pjäser kan triumfera.

30. — Ta8 31. Sb3 Db2 32. Dd1 h5 33. Dd3 g6 34. Kh2 Ta2 35. Dd8† 1-0

36. Le5 avgör.

Kommentarer: **Andreasson/L-E Johansson**

I grupp 2 chockstartade Tom Borvander med fyra raka ettor. Reaktionen lät inte vänta på sig och Tom fick sedan kämpa för nytt kontrakt. Istället syntes säkre Ludvig Sandström och **Peter Backe** vara de verkliga aspiranterna. Efter en inbördes remi i rond 7 radade Backe upp fyra segrar och ledde med 1,5 poäng när två ronder återstod. Förlust mot Tomas Olsson i näst sista ronden kunde ha äventyrat segern, men Sandström mäktade endast med delad poäng mot kämpen Stig Lundholm, varefter Backe säkrade topplatsen med en snabbremi mot Bengt Andersson, Lundby, i sista ronden.

FRANSKT

Gunnar Klasén — Peter Backe

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Lb4 4. Ld2 d×e4 5. Dg4 D×d4 6. 0-0-0 h5 7. Dg3?!

Det bästa draget är enligt teorin 7. De2!, t ex 7. — Ld7 8. S×e4 L×d2† 9. T×d2 Da4 10. a3 och nu 10. — Sf6! enligt Slotnik.

7. — Ld6 8. Lf4 h4! 9. T×d4 h×g3 10. f×g3 e5!?

Svart kan behålla bonden med 10. — L×f4 11. g×f4 f5 men 12. Sh3 följt av Sg5 kanske ändå kan spelas av vit?

11. T×e4 Sc6!? 12. Sf3 f6 13. Lc4 Lf5 14. Te2 Sge7 15. Ld2 Sa5 16. Ld5 S×d5 17. S×d5 Sc4 18. Se3 Le6 19. b3?

Skulle vit ha rört någon bonde framför sin kungsställning var 19. a3 bättre. Svart får nu, trots damernas frånvaro, goda angreppschanser!

19. — S×d2 20. S×d2 La3† 21. Kb1 b5! 22. c4 c6 23. h4 a5 24. c×b5 c×b5 25. Sc2 Le7 26. Tc1 Kf7!?

Möjligt var givetvis också 26. — 0-0!

27. Se3 Ta7?!

Svart blir lite omständig. Mera bestämt var direkt 27. — a4!

28. Se4 a4 29. Tf2!?

Jag hade hoppats på 29. Sc5, då 29. — L×c5 30. T×c5 a×b3 31. a×b3 Tha8! givit svart vinstspel.

29. — Kg6 30. Tc6 Ld7 31. Tcc2 Tha8

Fördel gav också att efter 31. — a×b3 32. a×b3 Tha8 33. Ta2 T×a2 byta tornen, och det hade blivit löpare mot springare samt bättre bondestruktur för svart i slutspelet.

32. b×a4 T×a4 33. Sc3

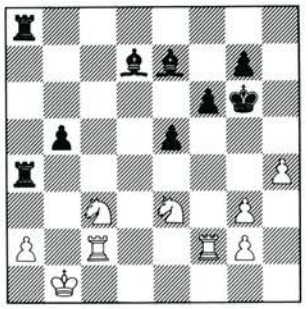

33. — Td4!

Bättre än 33. — Ta3, därför att a3-fältet reserveras åt Le7!

34. Scd5 La3 35. Tfd2

Inte heller 35. Sb6 Tad8 36. S×d7 T8×d7 hade löst vits problem, t ex: 37. Tce2? Tb4† 38. Kc2 e4! osv. 37. Tf1 Tb4† 38. Ka1 Td3 osv. Vinst i bägge fallen för svart.

35. — Tc8! 36. T×d4

På 36. T×c8 ämnade jag spela 36. — T×d2 37. Tc7 Lf5† 38. S×f5 K×f5 39. Sc3 (39. Se3† Ke4 eller 39. Se7† Ke6 är inte bättre) b4 med lätt vinst.

36. — e×d4 37. Sf4† Kf7 38. T×c8 L×c8 39. Sd1

Även på 39. Sc2 eller 39. Sed5 avgjorde 39. — Lf5 följt av marsch med d-bonden!

39. — Lf5† 40. Ka1 g5!?

Fullgott, men 40. — d3 gick också, t ex 41. Sd5 d2 42. S5e3 Ld3 följt av Lc5 när vit tvingas till Sc3 (eller Sf2 varpå Le2 sticks emellan!).

41. h×g5 f×g5 42. Sh3 Kf6 43. Shf2 g4 44. Sb2 Ld6 45. a4 b×a4 46. S×a4 L×g3 47. Sh1 Le1 48. Sc5 Ke5 49 Kb2 Kd5 50. Sb3 Le4 51. Sc1 L×g2 0-1

Kommentarer: **Peter Backe**

Grupp 3 hade intressanta namn i Magnus Wahlbom och Rolf Lekander, två rutinerade SM-gruppspelare. Nu kom det istället att bli ett gäng ungdomar som gjorde upp om segern. **Magnus Carlhammar** syntes kopiera Andreassons (båda från Göteborg) bedrift i grupp 1, men en första (och enda) förlust i rond 11 förde upp Bo Sundell i delad ledning. Denne fick dock stryka på foten i ronden därpå och Stefan Sandén seglade upp som den allvarligaste konkurrenten. Men att tvingas spela på vinst som svart mot Wahlbom var en för tuff uppgift för den unge passantenspelaren: det blev förlust vilket innebar en knapp men ändå ensam segerplats för Carlhammar.

HOLLÄNDSKT

M. Carlhammar — Stefan Sandén

1. Sf3 f5 2. g3 Sf6 3. Lg2 g6 4. 0-0 Lg7 5. d4 0-0 6. c4 d6 7. Sc3 Sc6 8. d5 Sa5 9. Dd3 c5

Spelets karaktär påminner om Kungsindiskt; skillnaden är att svarts f-bonde står på f5 istället för f7.

10. Ld2 a6 11. Tac1

Ett drag med den profylaktiska avsikten att gardera c4, som senare kan bli attackerad av Sa5 (efter att svart genomfört sin plan b5, b5×c4).

Svarts springare på a5 är på sätt och vis både hans styrka och svaghet. Antingen kan den vara med och trycka och slå igenom på damflygeln, eller också håller vit ställningen och utnyttjar senare kantspringarens utsatta position.

I det här partiet får vi se det senare.

SM-gruppen nästa för positionellt profylaktiske Magnus Carlhammar, SS Manhem.

11. — Tb8 12. b3 Ld7

På direkt 12. — b5 hade vit planerat 13. c×b5 a×b5 14. S×b5 La6 15. a4 L×b5 16. a×b5 Db6 17. b4! c×b4 18. Sd4 och svart får lida för sina svagheter på de vita fälten.

13. e4 f×e4 14. S×e4 b5 15. Lc3 b×c4 16. b×c4 S×e4 17. D×e4 Lf6 18. Tfd1

En, kanske onödig, förberedelse till vits nästa drag.

18. — Lf5 19. De1 L×c3 20. D×c3 Tb4 21. Sd2 Db6 22. Te1 Tf7

23. Le4!

Blottlägger svagheterna på de vita fälten och hotar erövring av b-linjen med a3 och Tb1.

23. — Sb7 24. L×f5 g×f5 25. f4

Nitar fast f5-bonden. Allt svarts spel är tillbakaslaget och det är nu dags för vit att övergå till angrepp.

25. — Da5 26. Tc2 Tb6

På 26. — Ta4 kan vit dra 27. Dd3 T×a2 28. T×a2 D×a2 29. Tb1 Sd8 30. Dc3 (hotar Ta1) Da4 31. Ta1 Dd7 32. T×a6 och svart fortsätter att stå tråkigt.

27. Dd3 Da4 28. Sf3 Sd8?

Ett avgörande feldrag, 28. — Dd7 var tvunget. Svart kan nu inte längre hålla både f5 och e7.

29. Sg5 Tf6 30. T×e7 Tb1† 31. Kg2 Tb7 32. T×b7 S×b7 33. Tb2 Sa5 34. De3 Dd7 35. Dc3!

Efter 35.— Dd8 36. Se6 har svarts dam för mycket att göra, därför: **1-0**

Kommentarer: **Carlhammar/L-E Johansson**

†

Christian Bergman

Ett chockartat dödsbud nådde oss i Värmland i början av sommaren när vi fick veta att Christian Bergman för alltid lämnat oss. Den 6:e februari omkom Christian i en svår trafikolycka på väg från Västerås till Kalmar där han skulle tillträda ett nytt arbete.

Christian kom till Karlstad som 13-årig junior i mitten av 70-talet där han tillsammans med flera andra unga grabbar bildade det starkaste juniorteam som klubben någonsin förfogat över. Sin största framgång som schackspelare var kanske segern i Nordiska mästerskapen för gymnasielag i Finland 1980 där Christian spelade på första bordet. Under högskoletiden i Karlstad gjorde Christian goda insatser i Karlstads allsvenska lag. Därefter arbetade han i Västerås och spelade då för Västerås ASK.

I Värmland känner vi djup sorg över Christians bortgång och över förlusten av en sällsynt fin ung människa, samtidigt som vi känner stort deltagande med föräldrarnas och bröderna Magnus och Peters svåra förlust.

Vi lyser frid över Christian Bergmans minne.

Elof Bodgren

Veteranklassen

Veteranernas elitgrupp är numera en mycket hård tävling. I år var det särskilt hårt, eftersom korrspecialisten Sture Nyman, 67, Falkenbergs SK ställde upp som den överlägset högst rankade spelaren.

Turneringen avgjordes, kan man säga, i tredje ronden då Nyman besegrade Lars-Eric Lundgren, Schack 08, Norrköping och därmed tog sin tredje seger i svit. Ett oväntat, och något onödigt, nederlag i ronden därpå, mot Hartvig Larsson, Visby SK följdes av ytterligare tre segrar och sedan hade Nyman råd att remisera i sista ronden mot Karl Erland Gannholm, Burs SK.

Men det var inte mer heller — Lundgren förvisades till andra plats på grund av förlusten i tredje ronden, och de båda i täten nafsades i hälarna av Eric Friberg, SS Springaren, Kävlinge som vann för två år sedan.

I den allmänna veterangruppen, som samlade 37 startande, ledde Herbert Carlsson, Malmö SS före sista ronden men blev på själva mållinjen omkullsprungen av Anders Sahl, Lundby SS, Göteborg som vann ett väl genomfört parti.

Det medförde att ytterligare två spelare passerade Carlsson, nämligen Bernhard Karlsson, Nässjö SK och Edvin Bengtsson, Karlskoga SK. Kvalitetspoängen fällde så småningom utslaget till förmån för Bernhard Karlsson med Bengtsson som tvåa och Sahl som trea, alla på 6,5 poäng. Sedan följde Ragnar Öberg, Strängnäs SS, Arne Skoglöv, Sala SK, Herbert Carlsson, Malmö SS och Gunnar Hedberg, Heby SS, alla 6 poäng.

Bland veteranerna återfanns tävlingarnas äldste spelare. Det var Carl Sköld, 86, Nässjö SK som tog 2 poäng.

Bo Plato

Veteran Allmän

Resultat: 1) Bernhard Karlsson, Nässjö SK, 6,5 p 2) Edvin Bengtsson, Karlskoga SK, 6,5 3) Anders Sahl, Lundby SS, 6,5 4) Ragnar Öberg, Strängnäs SS, 6 5) Arne Skoglöv, Sala SK, 6 6) Herbert Carlsson, Malmö SS, 6 7) Gunnar Hedberg, Heby SS, 6 8) Anders Broström, Wasa SK, 5,5 9) Göran Nilsson, Hultsfreds SK, 5,5. Tävlingen samlade 37 deltagare och spelades över 9 ronder monrad.

†

Ernst Persson

Onsdagen den 16 juli avled Ernst Persson. Han spelade med i veteranernas allmänna klass i SM och den dagen hade man dubbelrond. För Ernst blev det dock bara en rond: efter någon timmes spel av den andra ronden, orkade inte hans hjärta längre.

Eftersom Ernst var en av de verkliga trotjänarna i min klubb — SK Kamraterna, Göteborg — lärde jag känna honom en del under de dryga 15 år jag har varit med i klubben. Först och främst var han en lojal klubbspelare som alltid ställde upp när lagledarna ringde. Inte ens när hälsan sviktade något på sista tiden, väjde han. Klubbkänslan och framför allt kärleken till schacket fick alltid överhanden.

Så han syntes ju på klubben. För oss juniorer, som kryllade omkring på gamla Annedalsgården i början av 70-talet, var han en välkänd figur. Förr eller senare mötte man Ernst i någon av klubbens alla turneringar. Ernst som var koncentrerad, som spelade sitt spel med all förakt för moderna teorivindlingar. Slog man honom, var han inte god att tas med, men han kom alltid igen. Och på sitt okonstlade, bohemaktiga sätt, kunde han komma fram till oss juniorer och fråga hur det hade gått. En gång — jag spelade J-SM final i Motala-76 och hade tagit remi i ett parti där jag hade kvalitet mer — kom han raskt gående nerför läktaren, gav mig en vass blick och frågade: "Varför tar du remi när du har bättre ställning?" Det var först långt senare jag begrep att en sådan uppriktighet återspeglar en stor omsorg.

Ernst Persson blev 74 år och det känns inte så lite vemodigt att Kamraternas gamla bohemer så betänkligt börjar försvinna. Anders Johansson, Georg Flink, Felix Lundberg, Ernst Persson — kring dessa namn vibrerar en stämning av sena klubbkvällar, en sista blixt, kallnat kaffe, trötta promenader till den sista, absolut sista, spårvagnen hem — och sedan nya friska tag nästa fredag.

Det var givetvis i den här miljön Ernst skulle sluta sina dagar. Vid brädet, var annars?

Gösta Svenn

Veteran Elit	1939	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	P
1 Sture Nyman	2122	—	1	1	½	0	1	1	1	1	—	6½
2 Lars-Eric Lundgren	1997	0	—	½	1	1	1	1	1	1	—	6½
3 Eric Friberg	1986	0	½	—	1	1	½	1	1	1	½	6
4 K-E Gannholm	1947	½	0	0	—	½	1	½	1	1	½	4½
5 Hartvig Larsson	1965	1	0	0	½	—	½	½	0	1	—	3½
6 Åke Boman	1920	0	0	½	0	½	—	1	1	0	1	3
7 Birger Wikström	1878	0	0	0	½	½	0	—	½	½	1	2
8 Tore Johansson	1885	0	0	0	0	1	0	½	—	½	—	2
9 Jean Mörby	1808	0	0	0	0	0	1	½	½	—	—	2
10 Ragnar Gustavsson	1881	—	—	½	½	—	0	0	—	—	—	—

e.p.

Intresserad åskådare under några SM-dagar var Christer Niklasson. Han producerar ju inte mycket vid brädet numera; senaste (sista?) turneringspartiet spelade han för 1½ år sedan (för all del: han tog hem SM-blixtens C-final). Desto kreativare vid skrivbordet då: tre diktsamlingar har han kommit ut med (debuten hette *En schackspelares memoarer* men hade inte mycket med schack att skaffa). En radiopjäs ligger för "bedömning" på Sveriges Radio och vidare har han kontakter med teaterfolk i New York. Hur blir det med schackromanen då, blir den nånsin skriven? Jodå, idéer har han, "men de ska genomföras också".

*

Till hedersmedlem i Sveriges Schackförbund utnämndes Sven Carlsson på kongressen. Han spelade i Malmö sitt 55:e SM i följd! Hur det gick i år? Ja, 50 procent och en fjärde plats i Klass 1, grupp 2.

*

SM-blixten, där 130 spelare deltog, vanns (som vanligt?!) av Harry Schüssler. Med styva 13,5 av 15 distanserade han tvåan Lars Karlsson med hela två poäng i A-finalen. Det intressantaste namnet finner vi emellertid på fjärde plats i samma final: Rolf Martens, Sverigemästare 1967, numera inaktiv.

*

Yngste gruppsegrare blev Thomas Degerhammar, 11, Kristianstads SK som under den andra SM-veckan vann klass III:4 med 7,5 poäng av 9 möjliga.

*

Samlare av schackfilatelistiska dyrgripar kunde glädja sig åt en specialstämpel som den här gången kunde kombineras med det välkända schackfrimärket.

*

Bästa klubb blev självfallet SK Rockaden, Stockholm, därefter följde SS Manhem, Solna SS, SK Kamraterna, GBG och Schack 08, Norrköping samt arrangörsklubben Limhamns SK.

Mindre glad och förnöjd sista speldagen var kadettfinalisten Jesper Hamark. Han tog för givet att sista ronden började klockan 1 som vanligt men när han kom till spellokalen visade det sig att han var sisådär fyra timmar försenad. TfS-redaktör Johansson råkade ut för samma malör i mästarklassen (fast då gällde det ett avbrott), så Jesper är i "gott sällskap".

*

Spellokalerna inne på Isstadion var, såvitt vi har hört, till de flestas belåtenhet. Fast det klagades på att matställen inte fanns i omedelbar närhet. Enbart korv och smörgåsar i cafeterian är tillochmed för schackspelare en alltför ensidig kost, alltså.

*

Minns ni SM i Degerfors 1978? Det var då Harry Schüssler, Limhamns SK och Nils-Gustaf Renman, Uppsala ASK delade segern. I väntan på ett särspel som aldrig blev av utdelades inga minnespriser. Nu hade Aksel Larsen tröttnat på att vänta och ordnade en särskild liten ceremoni.

*

Det kliade i fingrarna på överledaren Björn Ansner. Efter SM blev han tvungen att åka söderut och spela i American Summer i Berlin.

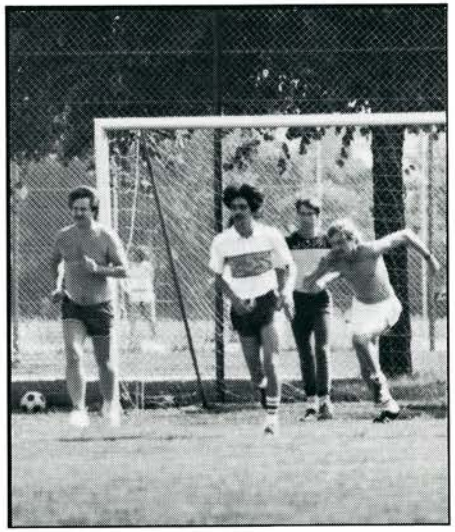

Fotboll brukar schackspelarna förlusta sig med under SM-veckorna, och Malmö utgjorde härvidlag inget undantag. T v Lars "Elkjaer" Karlsson, t h Harry "Strömberg" Schüssler. Foto: Jan Ohlin.

Nya mästare:

Pontus Sjödahl, Halmstads SS, Rikard Backelin, Vällingby SS, Jonas Sandbom, SK Rockaden Sthlm, Göran Forsberg, Schack 08 Norrköping, Jörgen Alfvén, Jönköpings SS, Patrik Rundqvist, Linde SK, Henrik Persson, Gällivare SS, Mats Dysing, SS Delectus, Kjell Wiiala, Nynäshamns SK, Stephan Kring, Hultsfreds SK, Ulf Jiretorn, Bräkne-Hoby SK, Paul Olsson, Lunds SK, Anders Lundqvist, SK 33 Enköping, Bengt Christiansson, Limhamns SK, Christian Jepson, Lunds ASK (1:a jun.kval). Stefan Solbrand, SK Rockaden Sthlm (1:a kadettfinal).

Nya klass 1-spelare:

Börje Lindberg, SK Kamraterna Linköping, Jan Kälveus, SK S:t Erik, Svante Wedin, Bollmora SK, Robert Hellewell, Värnamo SS, Jan Svensson, SK-47 Mariestad, Ulf Svensson, Uddevalla SS, Sten Sjödahl, Halmstads SS, Björn Sandberg, V Frölunda SS, Bengt Haag, Borlänge SK, Lennart Svensson, Karlskrona SV, Sven Eriksson, Lerums SK, Billy Bast, SK Rockaden Sthlm, Henrik Sköldefors, Finspångs SK, Lennarth Eriksson, Jakobsbergs SS, Johan Westberg, Jakobsbergs SS, Anders Knutsson, SK Kamraterna Gbg, Jörgen Dalmau, Solna SS, Lennart Mathé, AK-77, Martin Sjödahl, Halmstads SS, Björn Jansson, Jakobsbergs SS, Tomislav Tosic, Solhedens SK, Ronald Hansson, SK Tidsnöd, Rolf Ivansson, Jönköpings SS, Nils Erlandsson, Hultsfreds SK, Mark Malmberg, Västerås ASK, Ulf Sandberg, Solhedens SK, Bernhard Karlsson, Nässjö SK (1:a vet.allmän).

Nya klass 2-spelare:

Roger Carlsson, Katrineholms SK, Peter Skoglund, Solna SS, Wladyslaw Gradborg, Haninge SK, Jolly Dean, Limhamns SK, Evert Nordh, Solna SS, Ulf Jansson, SK-47 Mariestad, Olof Alsén, Fritsla SS, Jan-Olof Friberg, Fristads SK, Ola Karlsson, Linköpings ASS, Anders Mattson, SA Fenix-Springaren, Paul Andersson, SK Kamr. Sölvesborg, Andreas Meyer, Lunds ASK, Andreas Risberg, Kristianstads SK, Thomas Degerhammar, Kristianstads SK, Allan Johansson, Kalmar SK, Jarl Edgren, Tanums SS, Max-Olov Johansson, Fristads SK, David Ljungström, Faringe SK, Robert Svensson, HG-Schack, Kjell Zackrisson, SS Manhem, Yngve Pettersson, SK Rockaden Sthlm, Elon Leinerdahl, SK Rockaden Sthlm, Ingvar Nilsson, Växjö SK, Rikard Axelsson, Norrköpings SS, Gunnar Ljungström, Faringe SK, Alexander Brontz, HG-Schack, Jan-Ove Tallberg, Kamraterna SK T-hättan, Bengt-Olof Ferm, Kamraterna SK T-hättan, Daniel Pettersson, SK Rockaden Sthlm.

Utomhusschack i Göteborg

Ett nytt utomhusschack såg dagens ljus en solig söndag i juni.

Det var Götaverkens SK och Hisingen Fritid som stod för arrangemanget i den vackra Flunsåsparken belägen på Hisingen.

Till start kom 45 spelare som delades upp i sex grupper och tiden var 15 min/spelare. Förutom schack hade arrangörerna en poängpromenad i parken med schackfrågor samt utlottning av kaffe till icke-pristagare, ett populärt initiativ.

Tävlingen vanns överlägset av omöjlige Ingvar Andreasson, Kamraterna, med sju raka vinster. Bra gjort!

Pristagarna i samtliga grupper

Gr. 1 1) Ingvar Andreasson 7/7, 2) Ari Ziegler 4½ 3) Lennart Ljungqvist 4½.
Gr. 2 1) Olof Bjerkne 6, 2) Ove Alfredsson 5½, 3) Håkan Knutsson 4½.
Gr. 3 1) Glenn Nylen 5, 2) Björn Sandberg 4.
Gr. 4 1) Slavko Mikan 5, 2) Torbjörn Ågren 4.
Gr. 5 1) Ture Lehtonen 6, 2) Kent Johansson 4½
Gr. 6 1) Damir Mikan 6, 2) Claes Nielsheden 5.

Sture Hellberg
Götaverkens SK

Gammal nyhet

Hellers gör gällande, att draget 17. a5 i hans spanska parti mot Kinnmark i TfS nr 4 är en nyhet. Inte riktigt. Det spelades i partiet Tal — Minic, Budva 1967, dock med skillnaden att löparen stod på d7. Med L på b7 som i Hellers — Kinnmark kan man först efter 17. a5 Sbd7 18. d5 g6 19. Le3 möjligen tala om en TN, ty i mötet Matulovic — Matanovic, Skopje 1970, följde därpå 19. — Sh7 20. Dd2 h5. Partiet slutade remi.

Erik Mossborn

Huggsexa i Borås

Fenix Jubileum, Borås öppna internationella turnering fick gott med besök från utlandet: 27 av de 96 startande fördelade på elva länder. Sex (!) man hamnade till slut på samma poäng, 7, nämligen: IM Dan Cramling, IM Lars-Åke Schneider, IM Wlodzimierz Kruszynski (Polen), Bengt Svensson samt de båda ungerska stormästarna Istvan Bilek och Gyözö Forintos. Trögare gick det för GM:arna Juan Bellon (Spanien) och Levente Lengyel (Ungern) som fick nöja sig med 5½ poäng. (Vardera kanske vi bör tillägga . . .)

Signaturen **EN** rapporterar i nästa nummer av TfS.

Barbara Nydell och Greta Schüssler (Harrys mor), bägge Limhamn SK, deltog i klass III. Ett resultat av klubbens nybörjarschack för vuxna. Foto: Jan Ohlin.

SOLSTADSTRÄFFEN — KARLSTAD

Karlstads ASS inbjuder till SOLSTADSTRÄFFEN som spelas under allhelgonahelgen, lördagen den 1:a och söndagen den 2:a november 1986.

Spelplats är hotell GUSTAV FRÖDING (f.d. OK motorhotell) som erbjuder följande förmånliga inkvarteringspris. Bokas direkt på tel 054/13 1000. En övernattning i dubbelrum samt lunch på lördag och frukost och lunch på söndag för endast 230:- (enkelrumstillägg 75:-).

SPELFORM: Indelning efter rating i grupper om högst 22 spelare, 15 min. per parti och spelare utan handicap. BERGERS SYSTEM. Personlig anmälan senast 12.30 på lördag. Prisutdelning 15.00 söndag.

PRISLISTA:	Grupp 1	3000	1500	750	500	400	ratingpris 300
	2	1250	750	500	300	200	250
	3	800	500	300	200	100	200
	4	700	400	300	200	100	200
	5	600	350	250	200	100	200

SOLSTA CUP: 500:- till den gruppsegrare som tappar minst poäng.

Dessutom ett hederspris i varje grupp. Ratingpriset tillfaller bäst av de åtta lägst rankade i varje grupp.

STARTAVGIFT: 175:- för seniorer och 150:- för juniorer f. 66 och senare. IGM fri start och logi. IM fri start. Startavgiften inbetalas senast 28 oktober på pg 4960754-2 KARLSTAD ASS TÄVLINGAR. Notera ratingtal och tel.nr. Om vi har plats tar vi efteranmälningar (ej speldagen) utan extrakostnad.

UPPLYSNINGAR: Bodgren 054/159708 (187200 arb), K-Å Andersson 054/23837.

Välkomna till Värmland.

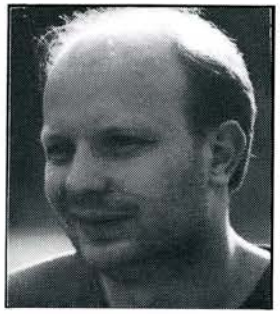

Samtal med Harry Schüssler

Under slutspurten av två hektiska SM-veckor fick jag möjligheten till detta mycket intressanta samtal med alltid lika tillmötesgående och ödmjuke Harry. Juniorschack och allt runt omkring dess verksamhet är vad det handlar om. Håll till godo!

Om Du jämför de förutsättningar som fanns på din juniortid med dem nu, är skillnaderna stora?

Det gjordes lite mer för juniorerna för tio år sedan. Jag tillhörde elitjuniorerna. Det var tex de här träningslägren som nu lagts ner. Vi fick stöd när vi skulle ut för att spela. Det kom ganska många inbjudningar till SSF och vi fick hjälp med resan, någon beställde biljetter osv.

Du menar alla runtomkringarrangemang?

Ja, man kände att man hade lite stöd. Men nu tex finns ju inte ens en ratinglista över de bästa juniorerna i Sverige. Det kanske finns för de allra bästa men det har varit väldigt svårt att ta ut juniorlandslag. Man har fått ringa runt till de olika distrikten och förhöra sig. På det sättet skall det ju inte vara.

Vad kan sådant bero på?

Det är nog inte brist på resurser utan mest på vilja och idéer.

Finns det något som blivit bättre?

Standarden på elitskiktet har blivit bättre. Ser man på bredden har det varit en svacka. Det slår igenom när man försöker spara på juniorverksamheter. Det märks inte direkt. Det tar några år innan det slår igenom.

Har Du några råd till alla juniorer hur de skall bedriva sina schackstudier?

Det är viktigt att spela mycket. Tävlingar är väldigt inspirerande. Det är också viktigt att man tycker det är roligt. Om tex teoripluggande är tråkigt kan man kanske ta en kompis till hjälp. Det är dumt att plåga sig.

Tycker Du att yngre juniorer idag tittar för mycket på teori?

Nej. Man kan lära sig mycket genom att titta på teori.

Jag har en känsla av att yngre juniorer är väldigt ratingfixerade. Har Du samma känsla?

Det är väldigt lätt att säga att det är något negativt. Jag tror nog att det är ganska oskyldigt ändå.

Bör man ha ett komplement till schackstuderande, tex läsa böcker, fysiska aktiviteter?

Det är säkert bra.

Håller Du själv på med något bredvid schacket?

Jag springer lite grand och läser gör jag. Men jag är inte säker att det hjälper mig som schackspelare.

Hur tidigt kan man börja med schack?

Vet inte.

Jag tänker på de här systrarna Polgars. Deras pappa, som är psykolog, menar att det gör absolut inget om man börjar redan vid 3-4 års ålder. Vad anser Du?

Det verkar väldigt extremt vad Polgars håller på med. Men å andra sidan finns det mycket värre sätt att använda sitt liv på.

Den nya klassindelningen med JSM-grupp, juniorkvalgrupp och kadettgrupp. Är det bra?

Ja, jag tror att det är bra. Speciellt den här 16-mannagruppen (JSM).

Hur skall man få fler flickor att börja med schack?

Jag vet att man i Huddinge försökt sammanföra flickor i en egen grupp. Man får nog göra så här i början. Är de bara en eller två finns risken att de slutar.

Jag har erfarenhet från Göteborg där flickorna inte bryr sig så värst ifall de inte hamnar i samma grupp.

Fast Du har bara pratat med de som inte slutat.

Vad anser Du om standarden på instruktörer i landet?

Den är väldigt hög i jämförelse med andra länder. Vi har ju ett bidragssystem som gynnar juniorschacket. Det är synd att de här stegkurserna (1,2,3) som fanns i Stockholm försvunnit.

Ledare?

Jämfört med andra länder har vi ett ganska mjukt klimat. Det märks även på ledarna.

SSF:s ungdomskommitté?

Det har varit en debatt om att man använder för mycket pengar till administration. Det stora problemet är att man inte har några idéer. Det är en väldig idétorka bland dem som sitter på de här posterna. Det är trist. Det finns en massa småsaker som skulle kunna göras.

Vad tänker Du på?

Tex en ratinglista över de bättre juniorerna. Ge dem en lista över de tävlingar som finns utomlands. Ge dem lite stöd och kraft. Men det gör man inte. Det är sådant som inte kostar så värst mycket tid och pengar.

Vad tycker Du bör finnas på juniorsidor i en schacktidskrift?

Det är trevligt om det är en personlig hållning. Man kan utforma det på många olika sätt. Det beror också på vem man vänder sig till. Att fånga in hela spektrat är svårt.

Du har ju fungerat som landslagskapten för juniorlandslaget. Jag vet att de tycker väldigt bra om Dig som ledare och person. Vad tror Du att det beror på?

Det är väl alltid trevligt när någon vill lära ut något till en.

Har Du några egenskaper som Du tror att de uppskattar?

Jag tror inte att det beror på det. Vem som helst skulle kunna fixa det där.

Är Du säker på det?

Det är en väldigt tacksam roll.

Men det är definitivt inte alla som har den här ödmjukheten och pedagogiken som Du har. Det tycker ju juniorerna också.

De har inte så mycket erfarenhet av andra. Men det är möjligt, jag vet inte.

Har Du något övrigt att tillägga om junior- och ungdomsschack?

Det verkar som det kommer fram väldigt många bra juniorer. Ur det perspektiv som jag ser är det synd att det inte finns någon fortsättning. Plötsligt växer de ur de tävlingar som finns. Det finns inga andra tävlingar, träningsläger eller möjligheter för dem. Det är väldigt trist.

Du menar alltså att den utveckling som vore önskvärd inte kommer, p g a yttre faktorer.

Ja. Titta på Richard Wessman. Han spelar ju strålande schack. Hade han varit från ett annat land exempelvis Holland eller Norge hade en stormästartitel kommit ganska snart. Det finns inga möjligheter i Sverige. För övrigt har Sverige många duktiga ledare och instruktörer. Trots allt har vi ett ganska bra schackklimat.

Tack.

Jan Wettfors

KOMMANDE TURNERINGAR

Skopje Open

1-11 okt. 50 drag/2,5 t. därefter 20/t. 1:a pris: 300000 dinarer. Anmälan senast 15 sept. till: Sjachovski sojuz na Makedonija 91000 Skopje, postenski fach 5.

Wien

25 okt.-1 nov. Öppen eloturn. plus B-turn. 1:a pris 40000 ÖS B-turn: 5000 ÖS. Anmälan senast 10 okt. till: Wiener Schachverband, 1040 Wien, Waltergasse 5, Souterrain.

BT-cupen

Snabbschack (1,5 timmars) med tidshandikapp. Speldagar: **Lö 20 sept** (start kl. 10) och sö 21 sept. Deltagaravgift: 5 kr! Tröstblixt för de utslagna i turn. Penningpriser, plaketter och diplom.

Anmälan senast 15 sept. till: Borås tidning, Box 224, 501 04 Borås, märk kuvertet "BT-cupen i schack".

Individuella Skol-SM

spelas i Hallstahammar **26/9-28/9.** För alla elever födda 1966 och senare. Klassindelning efter ålder. Anmälningar och upplysningar: Tommy Eriksson, Bergslagsv. 231, 734 00 Hallstahammar, 0220/154 42.

Lund Open

27/9-28/9 9r, 30 min/spelare och parti. 1:a pris 5.000:- vid 100 delt. Ratingpriser. Upplysningar: Gunnar Finnlaugsson 046/14 39 64, Carl-Eric Erlandsson 046/14 97 49.

DE 4 RÖDA

Redaktör
Jan Wettfors
Fyrmästaregången 16
413 18 GÖTEBORG

MALMÖ-SM 1986

Bland 209 killar och tjejer utkristalliserades efter mycken svett och möda följande segertrio: RICHARD WESSMAN, CHRISTIAN JEPSON och STEFAN SOLBRAND. Täby, Lund respektive Rockaden, Sthlm är klubbadresserna. 17 och 2×14 är åldrarna. Tre att hoppas på för svenskt schack.

Bo Plato

JSM-gruppen

För en av SM:s mest imponerande uppvisningar svarade Richard Wessman, 17, Täby SK i JSM-gruppen. Tio vinster, fyra remier, ingen förlust, tre poäng före närmaste man talar sitt tydliga språk. Facit kunde faktiskt varit ännu bättre. Ett par av remierna var sådana att motståndarna kunde skatta sig lyckliga för den halva poängen.

Wessman satsade kompromisslöst i vartenda parti. I sista ronden, då slutsegern var klar sedan länge, höll han på i åtta timmar innan han hade kämpat ner Reynir Helgason, Kirsebergs SK.

I Wessmans skugga utkämpade de övriga en turnering för sig. Den vanns av Thomas Johansson, 18, Ljungby SK som i fjol fick nöja sig med en undanskymd placering. Den här gången gav hans skarpa spelstil massor av poäng. Här är ett exempel från sjunde rondens möte med Kari Rinne, Södertälje SS:

JSM-gruppen		1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3	4	5	6	P
1 Richard Wessman	2298	—	1	1	½	½	1	1	½	½	1	1	1	1	1	1	—	12
2 Thomas Johansson	2224	0	—	½	1	1	1	1	½	0	0	½	1	1	1	½	—	9
3 Reynir Helgason	2252	0	½	—	½	½	1	½	1	½	1	½	½	0	1	1	—	8½
4 Kari Rinne	2060	½	0	½	—	1	0	½	1	0	1	½	½	1	1	½	—	8
5 Robert Åström	2329	½	0	½	0	—	1	1	½	1	0	1	1	½	0	1	1	8
6 Lars Nordén	2079	0	0	0	1	0	—	1	1	1	1	½	½	0	0	½	—	6½
7 Lars-Göran Eklund	2289	0	0	½	½	0	0	—	1	1	1	0	½	½	1	½	1	6½
8 Petter Schiller	2033	½	½	0	0	½	0	0	—	1	1	½	1	1	0	½	—	6½
9 Teodor Hellborg	1992	½	1	½	1	0	0	0	0	—	0	½	½	1	1	½	—	6½
10 Jesper Hall	2030	0	1	0	0	1	0	0	0	1	—	½	1	1	0	½	—	6
11 Peter Laveryd	2057	0	½	½	½	0	½	1	½	½	½	—	0	1	0	½	—	6
12 Niclas Cederqvist	2144	0	0	½	½	0	½	½	0	½	0	1	—	½	1	½	—	5½
13 Jörgen Magnusson	2130	0	0	1	0	½	1	½	0	0	0	0	½	—	1	1	—	5½
14 Magnus Holm	2009	0	0	0	0	1	1	0	1	0	1	1	0	0	—	½	—	5½
15 Magnus Eriksson	2041	0	½	0	½	0	½	½	½	½	½	½	½	0	½	—	—	5
16 Johan Furhoff	2006	—	—	—	—	0	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

SICILIANSKT

Johansson — Rinne

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 g6 6. Le3 Lg7 7. f3 0-0 8. Dd2 Sc6 9. Lc4 Ld7 10. h4 h5 11. 0-0-0 Tc8 12. Lb3 Se5 13. Lg5 Tc5 14. f4 Sc4 15. Dd3 b5 16. e5 Sg4 17. e×d6 S×d6 18. D×g6 Sf2 19. Lh6 Se8 20. Se4 Tc4 21. L×c4 b×c4 22. D×h5 S×e4 23. Sc6 S8f6 24. De5 Db6 25. S×e7† Kh7 26. Sd5 Db7 27. L×g7 c3 28. S×f6† S×f6 29. D×c3 Se4 30. Db3 D×b3 31. a×b3 Td8 32. Td4 Sg3 33. Te1 K×g7 34. Te7 Th8 35. Td×d7uppgivet

Helgason, som blev trea i fjol, tog hand om tredjeplatsen medan Kari Rinne, 15, som var tävlingens stora positiva överraskning, gick in som fyra. Robert Åström, 18, SS Luleå var högst rankad men fick inte spelet att stämma riktigt och femteplatsen blev något av en besvikelse för honom.

JSM-gruppen var, jämfört med premiärtävlingen i fjol, kraftigt föryngrad. Yngst var Jesper Hall, Lunds ASK, som fyllde 15 under SM.

Av de övriga deltagarna fäste man sig särskilt vid Jörgen Magnusson, 19, SK Rockaden, Stockholm, världsmästare för synskadade juniorer (se TfS 1/86). Han var så gott som alltid invecklad i spännande och komplicerade partier men spelade i tidsnöd bort flera goda ställningar.

SICILIANSKT

Richard Wessman — L-G Eklund

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 c×d4 4. S×d4 a6 5. Sc3 Dc7 6. Le2 Sc6 7. Le3 Sf6 8. f4 d6 9. 0-0 Ld7 10. Kh1 Le7 11. De1 Tc8 12. Dg3 g6!? 13. Tad1! h5?!

Efter 13. — 0-0 har en ganska normal ställning i scheveningenvarianten uppkommit. Med textdraget försöker svart skapa spel på kungsflygeln och håller kvar kungen på e8. Min första reaktion när jag såg draget var — Går det verkligen att spela så här? Men när jag skulle hitta en bra plan för vit i den uppkomna ställningen upptäckte jag att det inte var så lätt att vederlägga svarts originella spel. Hur som helst så bestämde jag mig för en plan med tre punkter i:

1. Hindra svarts motspelschanser byggda på Sg4 genom att postera löparen på d4 där den skär mot h8.
2. Ställa damen och ett av tornen på e-linjen.
3. Spela f5 och ev. offra springaren på d5.

14. S×c6 L×c6 15. Ld4 Th7 16. Lf3 h4 17. De1 Sd7

Svart konsoliderar sin ställning och "väntar ut vit".

18. De2 b5 19. Tfe1

De två första punkterna är genomförda och vit hotar Sd5. Svart låter nu vit ställa springaren på d5 och inriktar sig på ett segt försvar och förlitar sig på sina försvarsresurser.

19. — b4!? 20. Sd5 Db7 21. De3!

Efter 21. S×e7 K×e7 såg jag ingen klar fortsättning utan bestämde mig för en ny omgruppering, att trycka på e6 med Lg4 och De3-h3.

21. — Ld8 22. Lg4 a5 23. Dh3 Sc5 24. L×c5 d×c5 25. L×e6

Ännu starkare var förmodligen 25. f5!, efter 25. — g×f5 26. e×f5 L×d5 27. f×e6 har vit ett mycket starkt angrepp.

25. — f×e6 26. D×e6† Kf8 27. D×g6 Df7 28. Dd6† Le7 29. De5 Th5 30. f5 L×d5 31. T×d5 Df6 32. Df4 Td8 33. T×d8† L×d8

Efter en ganska forcerad serie av drag har ett intressant slutspel uppkommit. Svart verkar vid första anblicken ha fått kontroll över läget men vid en närmare analys av ställningen märker man att svart har väldigt svårt att röra sina pjäser.

34. Td1 Le7 35. h3 Dg5?!

På 35. — D×b2 hade jag planerat 36. e5 D×c2 37. Tf1 med angrepp.

36. Db8† Kf7 37. Tf1!

Med idén e5.

37. — Dg3 38. e5 Lg5

38. — Tg5 39. Db7 D×e5 40. f6 och vit vinner.

39. Db7† Kg8 40. Dc8† Kh7 41. Dd7† 1-0

Kommentarer: **Richard Wessman**

Kadettkvalet

I kadettkvalet fanns SM-veckornas verkliga unikum, den ende spelare som lyckades genomföra en turnering utan poängförlust. Det var Niclas Hjelm, 15, SK Rockaden, Stockholm som vann grupp 2 med 8 poäng av 8 möjliga. Sedan blev han, lustigt nog, en av kadettfinalens remikungar.

111 spelare deltog i kvaltävlingarnas åtta grupper. I nr 5 sattes ett förmodligen svårslaget rekord — Tommi Toivanen, Kristianstads SK och Christoffer Carlson, En Passant, Svedala höll på i 170 drag och mer än 18 timmar, innan de slutligen enades om remi.

En handfull flickor provade sina vingar och för några av dem gick det riktigt skapligt:

Christin Andersson, SK Bara Bönder och Maria Wikner, SS Manhem, Göteborg tog var sin sjätteplats medan Nelly Sällquist, Nässjö SK som länge var med i toppstriden, slutade på åttonde plats.

Från kadettfinalen

SICILIANSKT

Peter Nilsson — M. Wallerstedt

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sc6 5. Sc3 a6 6. Le2 Dc7 7. 0-0 Sf6 8. Le3 Lb4 9. f3?!

9. Sa4 är bättre.

9. — 0-0 10. Lf2

Vit har inga bra drag. Möjligtvis kunde 10. Sa4 varit bättre.

10. — b5 11. a4?! L×c3 12. b×c3 b×a4 13. T×a4 d5 14. e×d5 S×d5 15. Dd2

Återigen finns inga bra drag; a) 15. S×c6 S×c3 b) 15. Tc4 Lb7 c) 15. Da1 S×d4 16. L×d4 e5 17. c4 e×d4 18. c×d5 D×c2 19. Ld1 Dc3∓.

15. — Se5 16. f4 Sd7 17. Le1 S7b6 18. Ta2?

Inte bästa fältet för tornet vilket senare visas i partiet. Ta1 var bättre.

18. — Lb7 19. Tf3 Tfc8 20. Ld3 g6

Svart kan kosta på sig ett "säkerhetsdrag".

21. Le4 Sc4 22. Df2 Sd6

Nu visar sig nackdelen med Ta2. Svart vinner inte bara bonden utan kvalitet med avgörande fördel också.

23. Ld3 S×c3 24. L×c3 L×f3 25. La5 Db7

Om tornet hade stått på a1 hade detta inte gått att genomföra. Partiet är nu vunnet.

26. c4 Le4 27. Tb2 Dd7 28. L×e4 S×e4 29. De3 T×c4 30. Lb6 f5 31. h3 Tb8 32. Sf3 Dd1†

Byter av till springare mot löparutspel med två bönder över.

33. Kh2 Tc1 34. Sg1 D×g1† 35. D×g1 T×g1 36. K×g1 Sd6 37. Tb4 Sc8 38. La5 T×b4 39. L×b4 Kf7 40. Kf2 e5 41. f×e5 Ke6 42. Lc3 Sb6 43. Kf3 Sc4 44. Kf4 h6 45. h4 a5 46. g4 a4 47. g×f5 g×f5 48. h5 a3 49. Kf3 a2 50. Ke2 Sa5 51. Kd3 Sb3 52. Kc2 a1D 0-1

Kommentarer: **Wallerstedt**

Kadettfinal		1	2	3	4	5	6	7	8	P
1 Stefan Solbrand	1783	—	½	½	½	1	1	1	1	5½
2 Mattias Wallerstedt	1905	½	—	1	½	½	½	1	1	5
3 Peter Nilsson	1765	½	0	—	1	0	1	1	1	4½
4 Niclas Hjelm	1916	½	½	0	—	½	½	½	1	3½
5 Kent Olsson	1615	0	½	1	½	—	½	½	½	3½
6 Jesper Hamark	1550	0	½	0	½	½	—	½	1	3
7 Olle Wademark	1752	0	0	0	½	½	½	—	1	2½
8 Stefan Smidebäck	1443	0	0	0	0	½	0	0	—	½

Kadettfinalister: fr v Stefan Smidebäck, Jesper Hamark, Stefan Solbrand (segrare), Niclas Hjelm, Peter Nilsson, Kent Olsson, Olle Wademark (saknas på bilden gör Mattias Wallerstedt). Foto: Jan Ohlin.

Mattias Wallerstedt född 1973, alltså bara 13 år, tillhör den absoluta eliten i sin åldersklass. SS Manhem är klubben som givit honom skolningen, där han våren 1981 sökte sitt inträde. Enligt pappa Sven började Mattias halvåret innan att upptäcka spelets fantastiska värld. Betingelserna var goda eftersom ett schackspel alltid varit ett naturligt inslag i det Wallerstedtska hemmet. Mattias meritlista är lång, men här är några toppar. Skol-SM: 1:a, -84 och -85. Talangjakten: 2:a -84. Nordiska skolfinalen: 2:a -86 (bäste svensk). Mästarklasspelare i Göteborg. Juniordistriktsmästare (yngsta klassen) -84 och -85 osv. osv. Eftersom jag själv befann mig i Malmö kunde jag inte låta bli att rycka tag i Mattias för en intervju. Med inlånad reporterbandspelare utspelades följande samtal.

Satsar Du hårt på ditt schack?
Jag tränar ungefär 2 dagar i veckan, det är lite olika. Fast skolan går än så länge före.

Vad är Din målsättning? Finns det några funderingar på att kunna leva på schack och kanske bli IM?
Det skulle kunna vara tänkbart, men några större funderingar har jag inte.

På vilket sätt studerar Du schack?
Jag tittar en hel del på teori, men jag spelar mest.

Vilket sätt är effektivast att bli bättre på?
När man har runt 1400 i rating kan man spela mycket och träna lite kombinationer m.m. När man når 1800-1900 är det lagom att börja med teoripluggande på allvar. Man bör veta vilka öppningar man skall spela.

Tycker Du att SSF stöder tillfredsställande?
Det verkar som om de struntar i juniorerna, de bryr sig inte känns det som. Vissa kommer aldrig ut på turneringar. Man borde satsa mycket mer på oss.

Hur har alla olika turneringar Du varit med på fungerat?
Det kan vara väldigt olika. Många schack- och tävlingsledare bryr sig så lite om oss. Men i det stora hela har det fungerat ganska bra.

Varför spelar så få flickor schack?
Det är svårt. Det blev väl så förr när kvinnan skulle vara i hemmet medan gubben exempelvis spelade schack. Sedan har det inte blivit av. Gammal tradition. Att dela upp i olika flick- och pojkklasser tror jag inte ett dugg på. Det verkar vara helt fel. Flickor har inte sämre förutsättningar än killar, kanske bara lite mindre intresse.

Vad anser Du om den nya gruppindelningen av juniorer i SM?
Det är bra. Men man borde kanske samla lite bättre startfält. Jag vet att det går eftersom jag har erfarenhet från starkare.

Vad säger du om TfS?
Jag läser hela TfS, men den har inte riktigt överträffat förväntningarna.

Juniorsidorna?
Det är bra att det finns. Ibland är det lite tröttigt. Vissa saker känns som ren utfyllnad. Gärna lite mer partier, kombinationer, reportage från turneringar. Det är också lite slappt med resultatrapportering.

Fyller debatt sin plats?
Det är bra. Det skall man ha. Fast det får inte ta för stort utrymme.

Tack.

Jan Wettfors

Juniorkval

Resultat: 1) Christian Jepson, Lunds ASK, 7 p 2) Mats Tuvesson, Åhus SK, 6,5 (Dessa båda är därmed kvalificerade till nästa års JSM-grupp) 3) Rikard Backelin, Vällingby SS, 6,5 4) Peter Petkovic, Kirsebergs SK, 6 5) Marcus Johansson, Nässjö SK, 6 6) Anders Gren, Nybro SS, 6 7) Christer Olsson, Sandvikens SK, 6 8) Hannes Eknefelt, Skövde SS, 5,5 9) Fredrik Attefall, Schack-64, 5,5 10) Niklas Ivenholt, Lidköpings SS, 5,5 11) Pontus Sjödahl, Halmstads SS, 5,5 12) Roger Magnusson, Skurups SK, 5,5. Tävlingen samlade 81 deltagare och spelades över 8 ronder Nordisk Schweizer.

Intervju med Richard Wessman

Vad är schack för dig?
En kamp mellan två viljor. Hjärnornas kamp.

Är det så att schacket är livet?
En väldigt stor del. Inget kan ju uppta hela ens liv men det är klart mera än en hobby.

Har det växt fram eller fanns det något slags kall från början?
Det har växt fram efter hand.

Hur hårt satsar Du?
Jag tittar väldigt mycket på schack hemma. Det är inte så att jag sitter 3-4 timmar per dag. Ibland tex en hel lördag eller söndag, ibland efter skolan, ibland inte alls. Schacket upptar hur som helst en stor del av min fritid.

Teoripluggande — praktiskt spel?
Spela är klart viktigare. Fast båda två måste göras. Praktiskt spel kan man bli väldigt bra på. Med bara teorikunskaper kommer man ingenstans.

Jag vet att många tycker att yngre juniorer vissa gånger är väldigt teorifixerade. Vad anser Du?
Jag vet inte om det stämmer. Yngre juniorer tittar väldigt mycket på schack och då ramlar de ju in på teori och spelöppningsvarianter.

Det är kanske inte så lyckat när 10-11-åringar pluggar i encyklopedin?
Till en viss del är det bra. De som kommit långt i schack som exempelvis Winsnes och Hellers är väldigt teoristarka.

Bör man ha något bredvid schacket?
Ja, det är nog bra. Läsa böcker är naturligtvis bra. Lyssna på musik, vilket jag själv gör när jag tittar på teori, är också något man kan göra. Håller man bara på med schack är risken att man tröttnar.

Om man skall bli väldigt bra i schack är det då risk att bli fackidiot?
Somliga löper nog risk för det. Det beror på vilken människotyp man är. Å andra sidan kan man bli fackidiot i vilket yrke som helst.

Vad skulle Du vilja ge för råd till små schackspelare i sitt schackstuderande?
Det var svårt. Att spela mycket bör man nog göra och helst mot bättre motståndare. Titta mycket hemma.

Hur tidigt kan man börja?
Hur tidigt som helst.

Om Du ser på de här systrarna Polgars vars pappa anser att 3-4 års ålder inte är för tidigt på något sätt.
Bara man själv känner det är roligt. Det skall komma inifrån en själv. Det är bra om föräldrar försöker väcka olika intressen hos barn. Om hela familjen sysslar med schack, som Polgars verkar göra, kan det lätt bli ett tvång.

Vad har Du för åsikter om stödet från SSF?
När jag åkte till Belgien i en öppen juniorturnering fick jag väldigt bra stöd. De telegraferade och anmälde mig. Det var ju i och för sig bra. Men på de här juniorlandslagslägren fick man betala mycket själv. Det är för övrigt nedlagt. Det tycker jag är väldigt konstigt att det kan bli på det sättet. Lägren är bland de viktigaste bitarna i svensk juniorschack. Att få upp intresset för de juniorer som lägger ner mycket tid. Jag tycker att dessa läger borde prioriteras väldigt högt. Att helt plötsligt lägga ner?

Tycker Du att juniorer prioriteras väldigt dåligt?
Jag vet inte vem som prioriteras egentligen. Att det inte finns så mycket pengar hos förbundet vet jag. De måste säkert sköta en massa administration och annat.

Din klubb Täbys stöd?
Jag har fått bidrag till just de här lägren. Klubben är väldigt liten och har små resurser. För övrigt är det nog ganska svårt för klubbar att skjuta till medel. Jag har nog fått största möjliga stöd från min klubb.

Du kan inte tänka Dig att byta klubb?

Jo. Jag skall göra det till nästa säsong. Vilken vet jag inte. En storklubb inne i Stockholm blir det.

Ledare och instruktörer?

På de här juniorlandslagslägren har det varit väldigt bra. Robert Danielsson och Harry Schüssler är väldigt skickliga var och en inom sitt område. På nybörjarnivå tror jag nog att det finns många bra. Jag har själv tränat en grupp.

Harry Schüssler anser att Du spelar strålande schack. Han menar också att hade Du kommit från ett annat land t ex Holland eller Norge hade en IGM-titel kommit. Men i Sverige har man inga möjligheter till det pga bristande vilja och idéer, Har han rätt?

Det finns inget sätt att bli bra spelare enbart genom att tävla i Sverige. Några turneringar finns ej. På något sätt borde det gå att ordna åtminstone någon. Titta på ex. Norge, som har färre spelare än vi, de kan. Jag vet inte vad det kan bero på att de kan och inte vi.

Hur skall man få fler flickor att spela schack?

Det är svårt att hitta någon patentlösning. Enda sättet är nog att åka runt i skolorna och försöka påverka.

Tycker Du att man borde utnyttja Pia Cramling mer?

Ja, det tycker jag. Hon skulle kunna åka runt i skolor och berätta vem hon är. En sådan duktig och framgångsrik spelare borde utnyttjas mer.

Flickklass — pojkklass?

Tjejerna får ju välja. Det är nog inte direkt fel under en övergångsperiod. Trots allt är det en ganska stor klyfta mellan dam- och herrschack.

Har pojkar och flickor samma förutsättningar att bli lika bra?

Ja.

Gruppindelningen: JSM, juniorkval, kadett?

Det är ett bra nytt grepp. Det får fler bra juniorer att ställa upp.

TfS?

TfS är en bra tidskrift om man läser artiklar, resultat m.m. Men den är lite tunn för att vara en riktigt bra schacktidning. Mer bra kommenterade partier. Mer schack.

Vad tycker Du bör finnas på juniorsidor i en schacktidskrift?

Där behöver det i och för sig inte finnas så mycket schack. Där kan man tänka sig typ reportage och intervjuer bl a.

Tycker Du att debatt fyller sin funktion och plats?

Det är naturligtvis en bra sak. Om man tar den du tog upp t ex så verkar det som den riktar sig mer till föräldrar och ledare. Var det inte så?

Nej, det var inte meningen.

Okej. Jag menar att föräldrar och ledare också har stort värde av att läsa den. Det är en viktig sak. Och det är bra för juniorer att läsa om det.

Till slut. Har Du något i övrigt som borde läggas till?

Jag hoppas att de skall komma igång med juniorlandslagslägren igen. Försöka ordna så att vi får komma ut och möta andra lag. Det hoppas jag verkligen.

Tack.

Jan Wettfors

Ryska stormästare till Stockholm

Det är nu klart att SK Rockaden från Stockholm möter det ryska laget Trud i Europacupens semifinal. Spelort blir Stockholm (lokal ännu ej bestämd) 27-29 sept. Ungefärliga och preliminära tider: lördag 13.00, söndag 16.00. På måndagen spelas avbrotten.

Rockadens laguppställning: Ekström, Wiedenkeller, Björk, Sjöberg, Hartman, Bator, Kyhle (reserv).

Truds laguppställning: Beljavskij, Tal, Romanisjin, Michaltjisjin, Dorfman, Kuzmin, Tjesjkovskij (reserv). Skulle inte Trud komma med det starkaste laget så finns Judasin, Bagirov, Rozentalis, Petrusjin och Deev att fylla på med! (Se också TfS 4, sid 134, Om Trud...)

Den andra semifinalen vanns av CSKA, Moskva på bortaplan mot Anderlecht med 8-4.

Ferdinand slog Timman. . .

. . . i OHRAs 6-mannaturnering i Amsterdam (1. Ljubojević 6,5 . . . 6. Hellers 3,5):

SPANSKT

Hellers — Timman

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0-0 Le7 6. Te1 b5 7. Lb3 0-0 8. c3 d6 9. h3 Sa5 10. Lc2 c5 11. d4 Sc6 12. Sbd2 c×d4 13. c×d4 Sd7 14. Sb3 a5 15. Ld3 La6 16. d5 Sb4 17. Lf1 a4 18. a3 S×d5 19. D×d5 Sb6 20. Dd1 a×b3 21. D×b3 Dd7 22. Lg5 L×g5 23. S×g5 h6 24. Sf3 Sa4 25. Tad1 Dc6 26. Td5 Sc5 27. De3 Lb7 28. Ted1 Tfd8 29. b4 Sa4 30. L×b5 Dc7 31. T5d3 d5 32. Tc1 Db8 33. e×d5 T×d5 34. T×d5 L×d5 35. Lc6 L×c6 36. T×c6 Db5 37. Td6 Te8 38. Sd2 Tc8 39. Se4 Dc4 40. Dd3 D×d3 41. T×d3 Tc4 42. Td8† Kh7 43. Sd6 Tc1† 44. Kh2 Tc7 45. Ta8 Sb6 46. Ta6 Sc4 47. S×c4 T×c4 48. b5 Tc2 49. Ta4 1-0

Därefter blev det bronsmedalj för Hellers i JVM i Gausdal (1. Arencibia, Cuba 2. Agdestein, Norge). Mer härom i nästa nummer.

Dragoslav Andrić från Bugojno:

Den största schackhändelsen under rankingepoken

Som den starkaste turneringen någonsin (FIDE-kategori 16, elogenomsnitt:2627), kom den femte stormästarturneringen i Bugojno (Jugoslavien) att göra sig förtjänt av rymligare utrymme i Schackhistorien — trots allt. Organisationskommittén var fast besluten att uppfylla denna sin ambition och satte sig därför emot ett allmänt krav på att den nye Jugoslavien-mästaren Barlov, som väntas spela en viktig roll i olympialaget, skulle beredas plats i turneringen. Hot från det Jugoslaviska Schackförbundet om att en Bugojno-turnering utan Barlov inte skulle bli FIDE-registrerad, togs inte särskilt allvarligt, allrahelst som Förbundets ordförande, som härstammar från denna del av landet, säkert skulle ställa sig på organisatörernas sida. Han var ju praktiskt taget tvungen att göra det, men han väntade till kvällen före turneringen startade, då de här hoten smälte ner till ett "enhälligt moraliskt fördömande" samman med en inte alltför imponerande varning att "om detta skulle hända igen" kommer nästa Bugojno-turnering att behandlas som ogiltig från officiellt håll.

Organisationskommittén svarade fryntligt att Bugojno-88 skulle bli ännu starkare, med de tio - utan undantag - bästa spelarna i en dubbelrondig turnering . . . Vilket skulle betyda att man kommer att ha så mycket hemliga extrapengar i rockärmen att man kan övertala **både** Kasparov och Karpov att genomföra ett fredligt turneringssamarbete och dessutom — bara som ytterligare en ovanlig krydda — tillsammans med Kortjnoj. Men åter utan tillträde för en "delegerad" hemmaspelare.

Och för att illustrera sina operativa möjligheter, tillkännagav organisationskommittén strax efter att årets turnering hade börjat vad som kunde ha hänt om det Jugoslaviska Schackförbundet beslutat att inte FIDE-registrera turneringen. För alla eventualiteter hade man ordnat så att Bugojno-86 i så fall hade "flyttat" till Metz i Frankrike, alltsammans: deltagarna, deras startpengar, priserna, man hade till och med skaffat en reservsuperstormästare ifall Ljubojević av sitt förbund strängt skulle ha avrått att följa med! Det hela hade förvandlats till, vad ska vi säga, "Bugometz -86" eller kanske "Metzojno-turneringen".

Nästan ända till slutet utmärktes den dubbelrondiga turneringen av kampanda, större än vanligt. Och eftersom de avbrutna partierna inte spelades påföljande morgon utan på "fria" dagar, blev effekten att spelarna oftast inte hade några fridagar överhuvudtaget — just på grund av den där förhärskande andan. Reaktionen på det ansträngande spelschemat kom lyckligtvis mycket sent: i sista ronden slutade tre partier remi efter blott 12 drag (liksom för att tjäna som ämne för samlare av schackkuriosa) medan det fjärde, Spasskij-Timman, remiserades efter 33 drag . . . men efter bara en halvtimmes spel!

Det här blev Karpovs 64:e turneringsseger, eller h8:e — en för varje ruta på brädet. Han såg bra ut, kände sig bra. Förutom, som han sa, den dagen han förlorade mot Sokolov och när han hade problem i ett par andra partier, "möjligen på grund av någon allergi orsakad av höstackarna kring hotellet". Han servades bra av sina två sekundanter Tsesjkovskij och Makarytjev och av sin "livmedikus" sedan 12 år Krylov. Han spelade som beräknat och med 8,5 poäng behöll han sitt elotal, 2700. Hans turneringsstrategi uppskattades dock inte av Ljubojević:

"Jag är besviken på Karpovs spel mot slutet. Jag tycker att han skulle ha sett varje enskilt parti som en möjlighet till förberedelse för matchen mot Kasparov. Han verkade faktiskt mer intresserad av att bara vinna turneringen", sa Ljubojević.

Samma kväll som hans andra parti mot Karpov hade gått till avbrott, språkade vi lite med Ljubojević och han hade några "psykologiska" synpunkter på partiet. Han hade fått upp ett så gott som vunnet slutspel när Karpov började spela ganska snabbt, fast han inte var i tidsnöd. "Jag känner till Karpovs spelvanor bara alltför väl", förklarade Ljubojević. "Han spelar alltid snabbt när han är förlorad, för att försöka förleda motståndaren att också han spela snabbt och därigenom kanske göra något misstag. Den vanan är så typisk för honom, så genomskinlig och det hela tycktes mig så komiskt att jag kunde ha skrattat. Men jag höll mitt långsammare tempo och kom steg för steg närmare vinsten . . . Och sedan gjorde jag ett felaktigt drag med tornet, ett drag som jag bara inte kan förklara, och så upplöstes partiet i en trolig remi". (Vilket man också enades om senare).

Får vi våga en psykologisk gissning för att förklara hans misstag: Ljubojević var distraherad av sin **återhållna vilja** att skratta. Så därför ett råd till er när ni får upp en vunnen ställning mot Karpov: om ni känner för att skratta — gör det!

Med 7,5 poäng var delade Ljubojević (som nu höjde sitt elotal på 2605 med 10 poäng) och Sokolov (2595, fick här 12 till) andraplatsen. Sokolov — vilket på ryska betyder falken, eller falkarnas (genitiv plural) för att vara exakt — blev den ende obesegrade spelaren; han remiserade alla sina partier ett undantaget — och vilket undantag sen: vinsten mot Karpov (se TfS nr 5). Denna imponerande seger förklarade Sokolov blygsamt vara en följd av Karpovs önskan — och tvång kanske — att undvika att avslöja sina trumfkort i de kritiska delarna av denna ofta spelade spanska variant, med tanke på möjligheten att den kan dyka upp i sommarens VM-match. Sokolov blev härmed den förste sovjetspelaren som har besegrat Karpov i ett turneringsparti utanför Sovjet. (Den andre snarare: I Hastings 71-72 slog Kortjnoj(!) Karpov i näst sista ronden, jfr Gunnar Johanssons bok Schackgeniet Anatolij Karpov. Red.)

4:a-6:a med 7 poäng vardera kom Spasskij (rating: 2610, nu plus 4), Portisch (dito) och Jusupov (2645, nu minus 5).

"Det tycks mig", menade Karpov, "som Spasskij siktade mot en topplacering tills han förlorade mot mig". Och sedan, kan vi tillägga, vände Spasskij sina ambitioner helt och hållet mot tennisplanen.

SPANSKT

Karpov — Spasskij

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 g6 4. c3 a6 5. La4 d6 6. d4 Ld7 7. 0-0 Lg7 8. Te1 Sge7 9. Le3 0-0 10. Sbd2 De8 (Vad kan detta hota?) **11. Lb3 b6 12. d×e5 d×e5 13. Sc4 Kh8 14. Dc1 Lg4 15. Sg5 h6 16. h3 Ld7 17. Sf3 Kh7 18. a4 f5 19. e×f5 g×f5 20. S×e5 S×e5 21. S×e5 L×e5 22. L×h6 Ld6 23. Dg5 Dg6 24. T×e7† L×e7 25. D×e7† K×h6 26. D×d7 f4 27. D×c7 Tae8 28. Td1 Tf6 29. Kh2 a5 30. Td4 Tef8 31. Td7 Tc6 32. De5 Df6 33. Dd5 Tc5 34. De4 1-0**

Under tiden blev Jusupov intrasslad i allför många avbrottspartier, medan Portisch pläderade för snabbare spel i fortsättningen, eller kortare sittningar (4 timmar).

Vad eftertruppen beträffar — låt oss först citera "Politika", dagstidningen i Belgrad:

"Trots det faktum att Miles och Timman belade de två sista platserna, har de gett ett bättre intryck än några av de tävlande som hamnade före dem. Genom att spela kompromisslöst i nästan varje parti, har de vunnit sympatier hos alla schackgudar och schackälskare".

Miles kom sjua med 6 poäng (2610, minus 6). Efter första omgången låg han i toppen tillsammans med Sokolov men i den andra hälften klarade han att pressa ut blott 2 poäng av 7, och slog därmed hart när i botten.

Fallet Timman (8:a, berövades 20 elopoäng från sina 2645) — den ende spelare vid sidan av hemmasonen Ljubojević som har deltagit i alla fem "Bugojnoar" — förklarades av Jusupov i jugoslavisk TV: "Han var helt enkelt inte i form. Och när en spelare känner detta så försöker han vanligtvis komma över det genom att spela så många remier han kan tills han är "tillbaka" igen. Men Timman har aldrig någonsin varit van att spela på remi, så han fortsatte att spela på vinst hela vägen igenom. Och — i ett sånt sällskap . . ."

Timman kan åtminstone trösta sig med att han tillsammans med Ljubojević enligt allmän åsikt producerade det bästa partiet i årets Bugojnoturnering — även om han var på den förlorande sidan.

SICILIANSKT

Ljubojević — Timman

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 d6 6. g4 h6 7. h4 Le7 8. Df3 h5 9. g×h5 Sc6

Inte 9. — S×h5 10. Lg5! L×g5? 11. h×g5 D×g5 12. Sdb5.

10. Lb5 Ld7 11. L×c6

Minsta tvekan från vit kan bli ödesdiger här.

11. — b×c6 12. e5 Sd5

Ljubojević ansåg att 12. — d×e5 13. S×c6 L×c6 14. D×c6† Kf8 15. h6 g×h6 16. Ld2 Tb8 17. 0-0-0 Db6 18. D×b6 T×b6 var ett bättre alternativ för svart, "med ungefär lika spel".

Timman avslöjade att han hade haft uppe samma ställning i sina hemanalyser men att han å sin sida bedömde den som aningen bättre för vit.

13. e×d6 L×d6 14. Lg5 Db6 15. 0-0-0 Le5 16. S×d5 c×d5 17. c3 Tb8 18. Td2 Dc7

Timman använde 50 minuter på detta drag.

19. Te1 f6

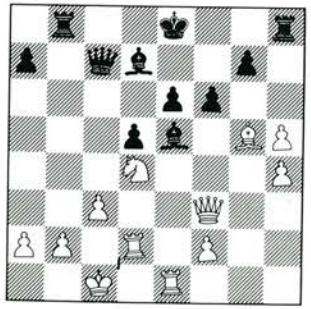

20. T×e5! f×e5

Givetvis inte 20. — D×e5? 21. Lf4 De1† 22. Td1; eller 20. — f×g5 varpå vit kan välja mellan 21. T×g5 och 21. Dg3!

21. h6!

Poängen, och med det uppenbara hotet 22. h×g7 följt av Dh5. Eftersom 21. — g×h6 inte kommer ifråga på grund av 22. Dh5† med ett förkrossande initiativ, är svarts svar ett måste.

21. — Lc8 22. h×g7 Tg8 23. Sc6

Ännu ett vasst poängdrag, på det taktiska temat "avlänkning" den här gången. Om springaren tas följer matt i tre solklara drag. Om 23. — Tb7 så hade Ljubojević tänkt sig 24. Sd8! vilket kombinerar angreppet på Tb7 med det hårda hotet 25. Dh5. Samlandet av sådana poänger ger Ljubojevićs spel i det här partiet en alldeles speciell smak. Det "trojanska hästsprånget" har förresten ytterligare ett syfte, ett strategiskt: att inta en formidabel postering på e5.

23. — Tb6 24. Lh6 Df7 25. D×f7 K×f7† 26. S×e5† Kf6 27. f4 Tb7 28. Tg2 Kf5 29. h5 a5

Svart befinner sig i något som vi kan kalla för "strategiskt dragtvång"!

30. Kc2 Ke4 31. Te2† Kf5 32. Kd3 Tb×g7 33. L×g7

"Här vilar inga ledsamheter", tycks Jan Timman mena trots jumboplatsen i Bugojno. Hans kampfyllda och idérika spel bar för en gångs skull inte frukt.

Nästan sarkastiskt tillåter vit svart att lägga in 33. — La6† vilket "vinner tillbaks kvaliteten" igen — eftersom 34. Kd4! L×e2 35. h6 kostar svart tornet. Ännu ett tillskott till vits "poängsamlande".

33. — T×g7 34. Kd4 Th7

Efter 34. — K×f4 förenklar tornbytet ytterligt saken.

35. Sg6!

Stiltroget hela vägen.

35. — Kf6 36. Te5 a4 37. Tg5 Tb7 38. Se5

"Låt 'na va!"

38. — T×b2 39. h6 Td2†

Eller 39. — Tb7 40. Sg4†, tydligt och klart.

40. Ke3 Th2

Vi har en känsla av att detta inte var en blunder — vilket det ser ut som — utan ett litet trick av svart: eftersom h-bonden hursomhelst inte går att stoppa så, tja, kanske vit slänger iväg en schack på g6 eller så . . .

41. Sg4† **1-0**

Den rådande åsikten i Bugojno var att detta parti var det bästa i turneringen (något officiellt omdöme fanns dock inte).

Och dessutom var Timman — som ende arvinge kanske vi kan kalla det — inblandad i den ovanligaste kungsmanövern i turneringspraxis på senare år.

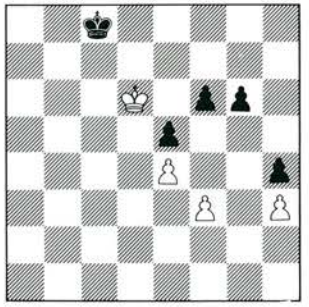

Miles spelade här överraskande **1. — Kb8!?** vars idé blev tydlig först efter **2. Ke6 Ka8!? 3. K×f6** och nu flyttade Miles den svarta kungen ett steg utanför brädet, i nordvästlig riktning, till en fantasiruta som matematiskt kan definieras som "minus a9".

Det draget får också bli det sista kungsordet för den här gången.

...och då sa Karpov (2)

Ett foto på dig och Kasparov i hjärtlig anda kunde man nyligen se i världspressen. Hur är era ömsesidiga relationer nu? tillfrågades Karpov när han stannade i Belgrad på sin väg hem från Bugojno (det är de jugoslaviska dagstidningarna "Politika" och "Express" som står för frågorna nedan).

Det är väldigt svårt med Kasparov, sa exvärldsmästaren. Det där fotot är från Luzern. (Där man kom överens om sommarens returmatch — inte i Belgrad som vi skrev i TfS nr 1/86. Red.) Men fotot är bedrägligt. Från Luzern åkte jag till Moskva medan han reste till Barcelona och gjorde skandalösa uttalanden igen. Han sa att jag är en narkoman och att jag är dopad när jag spelar! Jag har spelat i stora turneringar under 15 år nu, och jag har vunnit exakt 64 inalles. Schackvärlden känner mig gott nog. Och varje fysiker vet att användandet av doping inte ger stabila resultat under längre perioder. Ett sådant uttalande är dock karakteristiskt för Kasparov. Jag för min del är av princip emot sådana kampmetoder.

Före er andra match i Moskva ansågs allmänt att Kasparov hade uppnått en viss psykologisk fördel. Har vi samma situation nu?

När sådana metoder kommer på en plötsligt har de med nödvändighet en viss effekt. Men nu vet jag ju vad jag kan vänta mig.

Hur bedömer du Kasparovs spel?

Kasparov är väldigt talangfull, och mycket väl förberedd vad gäller öppningar, där han enligt min åsikt flera gånger om har distanserat andra toppspelare. Det är hans fundamentala fördel. Därtill har han en skarp känsla för initiativ. Å andra sidan tycker han inte om när motståndaren har motspel, och det är hans brist. Den förestående matchen i London och Leningrad kommer att visa hur jag har skött mina spelöppningsförberedelser.

Vad anser du om introducerandet av tvåårscykeln i VM-sammanhang istället för den treåriga?

Alla kritiserar nu FIDE-president Campomanes för den ändringen men man borde vara opartisk. Jag minns att kommittén för toppspelarna diskuterade det i Plovdiv (Bulgarien) och i Linares (Spanien). Timman var helt och hållet för tvåårscykeln, och nu är han emot den. Idén härstammar förresten från Dr Max Euwe medan hela projektet utarbetades av Raymond Keene, som nu tar avstånd från det. (Nja, vad både Timman och Keene har sagt, bland annat i pressmeddelanden, är att de visst är **för** tvåårscykeln, "om man sköter den ordentligt". Red.). Pressad gick Campomanes med på det. Det står nu klart att tvåårscykeln inte bidrar till populariseringen av schacket. Jag befann mig i en mycket ömtålig sits när det förslaget togs upp, medan Kasparov inväntade vad jag skulle säga, fastän han heller inte omhuldade en nedkortning av cykeln. Oavsett detta anser jag att vi borde återinföra treårscykeln.

Var det riktigt att ge världsmästaren rätt till returmatch?

I schackhistorien har världsmästare alltid haft den rättigheten. Jag tycker det ska förbli så, även om returmatcher orsakar en del svårigheter inom tvåårscykeln.

På tal om Campomanes: efter den första matchens avbrytande skickade han dig ett öppet brev som slutade med orden "Jag är ledsen, Tolja". Vad betyder det där meddelandet?

Jag kunde inte förstå det där brevet och de där orden på slutet har förvånat mig. Kanske ville han säga att Kasparov uttryckligen var emot en fortsättning av matchen och att han därför inte kunde ta tillbaka sitt beslut. Eller så kanske han ville säga att han var ledsen för de där två poängen han tog ifrån mig.

Var du inblandad i något uppgjort remiparti mot slutet av Bugojno-turneringen?

Nej, det var jag inte. Det har hänt att jag varit det, men i så fall motvilligt. En gång kom jag överens med en stormästare innan vårt parti, att vi skulle spela remi. Därför spelade jag rutinmässigt i öppningen men när jag föreslog eldupphör sa min motståndare att vi skulle fortsätta ett tag till. Han vann partiet eftersom jag inte kunde rädda min dåliga ställning från öppningen.

I den avspända stämningen kring detta möte med Karpov, berättade någon en historia om salig Rossolimo som under en turnering i Spanien blev förbannad på en tupp som gol ständigt i en närliggande gård. Så vad gjorde han, om inte åkte dit en natt med en revolver i näven och sköt tuppen . . . Karpov berättade själv genast en liknande historia:

Vi spelade ett av Sovjetmästerskapen i en byggnad tillhörande järnvägen. Några ronder före slutet började arbetare reparera en liten gata i närheten av den byggnaden, och alla spelarna blev störda av oväsendet. Våra bemödanden att få dem att sluta var till ingen nytta. Man sa oss att deras plan inte hade fullgjorts och att de var tvungna att arbeta såväl morgon som kväll. Men så fick en av spelarna en idé: vi köpte ut två flaskor vodka till arbetarna varje dag — varpå oljudet upphörde Detta hände förstås, kan vi tillägga, före Gorbatjovs anti-alkoholism-åtgärder, vilka nuförtiden gör eventuella anti-turneringsoväsen-åtgärder lite mer komplicerade.

Tillbaka till Karpov själv: han visade upp de 13 guldpjäserna med porträtt på alla 13 världsmästare vilka gavs som gåva till deltagarna i Bugojnoturneringen.

Se bara på Garris ansikte på denna guldrelief, sa Karpov. Precis som Othello, eller hur?

Nå, vi skulle bett Karpov precisera denna hans association lite mer: Othello den Segerrike eller Othello Stryparen?

Gösta Svenn

VM-matchen

Klockan sjutton noll noll måndagen den 28 juli var det dags igen. Då körde den tredje VM-matchen, den s k revanschmatchen, mellan världens två solklart bästa spelare GARRI KASPAROV och ANATOLIJ KARPOV, igång. Det var deras 73:e VM-parti sinsemellan som startade den här måndagseftermiddagen och spelplats är denna gång två till antalet: de 12 första partierna spelas på Park Lane Hotel i London, den andra hälften avgörs i Leningrad. Vad betänketiden anbelangar så har ännu inte FIDE-nymodigheterna tagit sig upp till den här nivån, utan den mänskliga 40 drag på 2,5 timmar, därefter 16 drag per timme kvarstår (precis som i SM, ju!).

Spelarnas turneringsförberedelser sedan den förra matchen (slut i november -85) har varit mycket olikartade. Världsmästare Kasparov har inte spelat en enda, "blott" matcher mot Timman (4-2) och Miles (5,5-0,5) samt, för all del, diverse uppvisningar och simultaner. Karpov har spelat Lag-VM i Luzern, vunnit i Brüssel och Bugojno. Hur Karpov har skött sina övriga förberedelser kan ni läsa om på annan plats i detta nummer (. . . och då sa Karpov).

I och med att matchen börjar i London har den fått ett visst utrymme i svenska dagstidningar, exempelvis en tvåsidors intervju med Kasparov i Expressen, helsida om matchen och bild på Kasparov på förstasidan i Aftonbladet. Tidningarna har ju stadigvarande korrespondenter i London, till skillnad mot Moskva. Och det är väl bra. Och att en före detta popmusikskribent och en boxningsreferent, vid sidan av sina viktiga scoop om prinsbröllopet och KYSSEN, hasplar ur sig saker som: HATMATCHEN och Karpov = schackmaffians man, en försiktig spelare som sällan gör något djärvt på brädet, en myglare och intrigmakare som kommer att skickas tillbaka till vårdhemmet han vilade upp sig på efter deras första möte, och Kasparov = en vilde vid brädet, en djärv chanstagare och radikal nyskapare vars stil privat är fester, italienska kostymer och blonda skådespelerskor — att de i sin förljugna kvällstidningsidioti skriver sånt bör ju inte uppröra någon. Låt dem skriva, so what.

Men en del schackskribenter, alltså schackskribenter, hakar lättvindigt på det här. Vinkla, säger redaktionscheferna, och de böjer sin nacke och ler: Karpov = gniden, trist, torr, sur. Kasparov = schackets golden boy, superstar, räddare i nöden.

Har ni aldrig sett (eller redan glömt, för att vara lite snällare) avbrottet i förra matchens fjärde parti? Eller 47. Sg2!! i den första matchens nionde parti? Eller de tre bondeoffren i det andra matchpartiet mot Kortjnoj 1974? Eller den spanska nermalningen av Westerinen i Nice-OS 1974? Eller slutställningen mot Unzicker i samma olympiad? Bara för att nu ta några exempel som Capablanca och Petrosjan skulle ha blivit tårögda över.

Även i den här matchen ser vi finsmakare fram emot att få ta fram brädet, tända ett levande ljus, dra ut telefonjacket, hälla upp en balja kaffe, tända en Rillo och njuta av ännu ett karpovskt mästerverk. Det får han mer än gärna bjuda på — bara han inte vinner matchen.

Första partiet

Första överraskningen

GRÜNFELD

Karpov — Kasparov

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 d5

Kanske kom en hastig tanke för Karpov efter Garris andra drag: Kungsindiskt, den gamla tonårssynden, ska han verkligen återvända till den?!

Istället blir det alltså överraskningen Grünfeld, som nu debuterar i Kasparovs brokiga öppningsflora (man skulle förvisso kunna kalla öppningen i andra matchpartiet mot Miles för Grünfeld, men det började som Slaviskt). På senare tid har han, mot 1. d4, försvarat sig med Tarrasch och Tartakower (Damgambit) samt Meraner (Slaviskt). Många jämför Kasparovs och Fischers spel, menar att de har stora likheter. På en punkt skiljer de sig emellertid markant, och det är just vad variationen av öppningar beträffar — medan Kasparov redan har hunnit pröva "allt", höll sig Fischer tämligen stringent till ett fåtal öppningar (åtminstone fram till VM-matchen mot Spasskij).

4. Sf3 Lg7 5. Lf4

4. Lf4 (istället för Sf3) är aningen ambitiösare — se kommentaren till vits nionde drag. Men Karpov följer här bara sin väl inarbetade strategi när öppningsöverraskningar dyker upp: inga (över)ambitiösa vederläggningsförsök, det blir småningom tid för sådana också.

Tidigare har Karpov bemött Grünfeld med 4. Lg5, mot Kortjnoj i London -84 och 4. Sf3 Lg7 5. c×d5 S×d5 6. e4 S×c3 7. b×c3 c5 8. Le3, mot Hübner i Tilburg -80. Att han inte valde att ge sig in i det sistnämnda, var lika klyftigt som självklart: just denna modevariant måste Kasparov och hans medhjälpare Nikitin, Vladimirov, Dorfman och Timosjtjenko (samt gode vännen Adorján, känd Grünfeldanhängare) ha ägnat åtskilliga studertimmar åt. Plus att Kasparov har spelat varianten själv som vit.

5. — c5 6. d×c5 Da5 7. Tc1 d×c4 8. e3 D×c5 9. Da4†

Hade Karpov använt dragföljden 4. Lf4, 5. e3 så hade han i sitt åttonde drag kunnat spela L×c4 direkt. Som det är nu, med Sf3 inskjutet och svarts rockad ännu **inte** utförd, tvingas vit till detta damdrag för att överhuvudtaget få igen bonden. Följden blir att båda damerna står klumpigt och när de byts har såväl vit som svart konsoliderat — och massavverkningen kan börja.

9. — Sc6 10. L×c4 0-0 11. 0-0 Ld7 12. Db5 D×b5 13. L×b5 Tac8 14. Tfd1 Tfd8 15. h3 h6 16. Kf1 a6 17. Le2 Le6 18. T×d8† T×d8 19. Se5 Sxe5 20. L×e5 Td2 21. b3 Remi, Karpov bjöd.

Ett rätt typiskt inledningsparti i en VM-match. Och vore det inte ett VM-parti just, hade inte en människa brytt sig om att ägna det två sekunders uppmärksamhet.

Andra partiet

Ett positionellt mästerverk — nästan

NIMZOINDISKT

Kasparov — Karpov

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. Sf3 c5 5. g3 Sc6 6. Lg2 d5?!

I förra matchen kastade Karpov in Se4 i den ena eller andra tappningen. Partidraget, som tycks vara en nyhet, ser inte oävet ut men det stupar på en liten poäng i vits nionde drag.

7. c×d5 S×d5 8. Ld2 c×d4

9. S×d4!

Denna, nämligen. Konsekvensen blir att vit får en "katalansk" löpare som, genom sin blotta närvaro, växer och växer i styrka. Redan här kan man med fog påstå att Kasparov har vederlagt 6. — d5. Positionellt, vill säga.

9. — S×d4

9. — S×c3 10. b×c3 S×d4 11. c×b4 är inte vidare trevligt för svart. 9. — 0-0 10. S×d5 L×d2† 11.D×d2 e×d5 likaså. Och vad 9. — L×c3 10. bxc3 anbelangar — se det fjärde partiet, jämför typställningen.

10. S×d5 L×d2† 11. D×d2 Sc6

11. — S×e2 går inte alls: 12. D×e2 och vit vinner pjäs.

12. Sf4 D×d2† 13. K×d2 Ld7 14. Thc1 Ke7 15. Sd3 Thc8 16. Sc5 Tab8 17. Tc3 Sd8 18. Tac1 Lc6 19. Sd3 Ld7 20. Se5 T×c3 21. T×c3 Le8 22. b4!

Om nu 22. — f6 så 23. Sd3 Lc6 24. L×c6 S×c6 25. b5 och svart är trängd. Därför tvingas han till den följande lilla men kännbara försvagningen av damflygeln, varefter vits fördel ökar.

22. — a6 23. Le4 h6 24. a3 f6 25. Sd3 Lc6 26. L×c6 S×c6 27. Sc5

Med hoten 28. S×a6 eller 28. S×b7 (S×b4 29. Tc7†).

27. — Se5 28. f4 Sd7 29. Sb3 Kd6 30. e4 g5

Svarts uppgift blir att hitta vettiga bondedrag, hans övriga pjäser står ju paralyserade.

31. Ke3 e5!? 32. f×g5

Efter 32.f5? har svart bara damflygeln att vårda och beskydda, något som han klarar: han spelar 32. — h5 för att avdagataga en kungsmarsch till h5, och på 33. Sa5, med hotet Sc4†, Td3 - d6, spelar han 33. — Sb6!

Textdraget ger vit möjlighet att sikta på två mål: damflygeln och svarts svaga e-bonde.

32. — f×g5

32. — h×g5 lämnar f-bonden på släpet och tillåter Kf3 - g4 - f5; h-bonden kan vit lugnt gardera med Tc2.

33. Sa5 g4 34. Tc2 h5 35. Tc1!

Nu är det skriande ont om vettiga avvaktande drag för svart, så han nödgas aktivera tornet, därmed lämnande damflygelbönderna i sticket.

35. — b6 36. Tc6† Ke7 37. Sc4 Tf8 38. Ke2

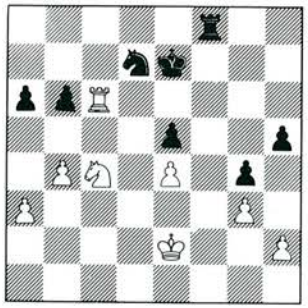

38. — Tf3? 39. Se3??

Hade Kasparov funnit 39. Tc7! så hade det här partiet sällat sig till den positionella mästerverksgenren — och han hade i så fall givit Karpov på moppe med hans egna stilmedel. Svart är totalförlorad, det hotar ju T×d7† jämte gaffeln S×e5†, ex:

39. — Tf6 40. S×e5 Kd6 41. S×d7! Tf7 42. Ta7.

39. — Tc3 40. Kd2 Tb3 41. Kc2! Tf3 42. T×d7† K×d7 43. S×e5† Ke6 44. S×f3 g×f3 45. Kd3 och vit vinner bondeslutspelet.

39. — Tb3 40. S×b6! Kd6 41. T×d7† Kc6 42. Td3! Tb2† 43. Td2 och åter vinner vit bondeslutspelet. I den här varianten ändrar 40. — Tb2† inget: 41. Kd3 Kd6 42. T×d7† Kc6 43. Sc4! Tb3† 44. Kc2 osv.

Svart kunde i sitt 38:e drag kämpat med 38. — b5 eller kanske 38. — Tf6 39. Tc7 Kd8 men ställningen hans bör ju vara förlorad.

39. — Sf6

39. — h4 får en nätt vederläggning: 40.Tg6 Sf6 41. T×f6! och hur svart än vrider och vänder sig hamnar han i ett förlorat bondeslutspel.

40. T×b6 S×e4 41. T×a6 Tf2†

Förseglingsdraget.

42.Kd3 Sd6 43. Ta7†

I kapplöpningen efter 43. a4 T×h2 44. b5 h4! 45. S×g4 Tg2! 46. S×e5 h×g3 väger svarts framskjutna lika tungt som vits båda, plus att Sd6 står idealt posterad — den tar fält för vits kung och bromsar vits bönder.

43. — Ke6 44. Th7

Tanken är väl 44. — T×h2 45. Th6† (45. S×g4? Ta2!) Ke7 (inte 45. — Kd7 p g a 46. S×g4! Ta2 47. S×e5†) 46. a4 och i denna kapplöpning tämjer det vita tornet svarts bönder någorlunda. Kanske skulle därför 43. a4 T×h2 44. Ta7† Ke6 45. Th7 prövats ändå — ty efter textdraget fanns . . .

44. — e4†!

. . . och vits stolta bondepar går upp i rök.

45. Kc3

Smärtsamt men nödvändigt för att ha någon liten vinstchans kvar. En ovanlig dragupprepning finns i varianten 45. Kd4 Td2† 46. Kc5 Td3 47. Th6† Kd7 48. Sd5 (48. a4 Tc3†) Sb7†! 49. Kc4 Sd6† osv. Försöker vit med dumheter så förlorar han: 49. Kb6? T×d5 50. K×b7 e3!

45. — Sb5† 46. Kc4 S×a3† 47. Kd4 T×h2 48. Th6† Kd7 49. Sd5

49. K×e4 möter 49. — Tb2 50. Tb6 Sc2 och nu är 51. Sd5 rentav farligt: 51. — h4! 52. g×h4 g3 53. Kf3 Tb3† 54. Kg2 Se1†.

49. — h4! 50. T×h4 T×h4 51. g×h4 g3 52. Sf4 Sc2† Remi

"Vinstförsöket" 53. Kc4 (53. Kc5 Se1 med hotet Sd3†) Se3† 54. Kc5? g2 55. Se2?? Sf5 56. h5 Sg3! 57. Sg1 e3 förlorar — svart får dam med schack i bonderuschen.

Tredje partiet

Äpplet ännu inte moget nog

GRÜNFELD

Karpov — Kasparov

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sf3 Lg7 4. g3

Fortfarande en avvaktande hållning, alltså. Ännu är det grünfeldska äpplet inte moget nog att sätta tänderna i.

4. — c6 5. Lg2 d5 6. c×d5 c×d5 7. Sc3 0—0 8. Se5 e6

8. — Sc6? 9. S×c6 b×c6 vore däremot något att (småningom) tugga i sig. Jag har sett Ulf Andersson belägra och, nånstans kring 50:e draget, erövra en sådan efterbliven bonde (givetvis kombinerat med hot på den isolerade a-bonden). Och vad vi vet om Karpov, så är han inte precis sämre på att framgångsrikt genomföra dylika strategier.

9. 0-0 Sfd7 10. Sf3 Sc6 11. Lf4 Sf6 12. Se5 Ld7 13. Dd2 S×e5 14. L×e5 Lc6 15. Tfd1 Sd7 16. L×g7 K×g7 17. Tac1 Sf6 18. Df4 Db8

Javisst, javisst!

19.D×b8 Ta×b8 20. f3 Tfd8 21. Kf2 Tbc8 22. e3 Se8 23. Td2 Sd6 24. Tdc2 Kf8 25. Lf1 Ke7 26. Ld3 f5 27. h4 h6 28. b3 g5 29. Se2 Ld7 30. Tc5 b6 31. Tc7 T×c7 32. T×c7 Ta8 33. Sg1 Se8 34. Tc1 Tc8 35. T×c8 och här bjöd Karpov **remi,** vilket Kasparov inte sölade med att anta.

Fjärde partiet

Kasparov tar ledningen

NIMZOINDISKT

Kasparov — Karpov

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. Sf3

Kasparov håller fast vid det drag som gav några viktiga vinster i förra matchen.

4. — c5

Enligt teorin det enklaste svaret. Några andra möjligheter:

4. — 0-0 5. Lg5 c5 6. d5 b5 7. e3 Lb7 med tufft spel där chanserna väger jämnt, Kortjnoj — Larsen, izt Sousse -67.

4. — d5 5. Lg5 h6 6. L×f6 D×f6 7. e3 0-0 8. Le2 d×c4 (8. — Sd7 9. 0-0 c6 verkar säkrare) 9. 0-0! b6 10 Tc1 Lb7 11. Sb5 a6 12. T×c4 a×b5 13. T×b4 T×a2 14 T×b5 och vit står bättre, Karpov — Wockenfuss, Bad Lauterberg -77.

4. — b6 5. Lg5 Lb7 6. e3 h6 7. Lh4 g5 8. Lg3 Se4, som är välkänd teori och bla spelades av Timman i matchen mot Kasparov. 7. — L×c3† 8. b×c3 d6 med planen Sbd7 jämte De7 är också OK.

4. — Se4, se bla 19:e MP i förra VM-matchen.

5. g3 c×d4 6. S×d4 0-0

6. — Se4 7. Dd3 Da5 8. Sb3 S×c3 9. S×a5 Se4† 10. Ld2 L×d2† 11. D×d2 S×d2 12. K×d2 Sc6, som enligt visdomen leder till lika spel, har Karpov inte vågat sig på ännu.

7. Lg2 d5

7. — Sc6 8. 0-0 Db6 9. Sc2 Le7 10. b3 ser lite trångt ut för svart. 8. — L×c3 (i st. f. 8. — Db6) 9. b×c3 Da5 10. Db3 ger en ställning som Kasparov säkert skulle gilla (Tajmanov — Sacharov, 33:e sovjetmästerskapet).

8. Db3 L×c3†

Efter 8. — Lc5 9. Le3 hotar S×e6. Damoffret 9. — Sg4 10. S×e6 S×e3 11. S×d8 S×g2† 12. Kf1 Lh3 är inkorrekt (det enklaste är 13. S×b7 varefter Lc5 hänger).

9. b×c3 Sc6

9. — d×c4 har hittills varit legio. Två exempel från Informator 40:

10. Da3 Db6 11. 0-0 e5 12. Sc2 Dc7 13. Lg5 Sbd7 14. Tfd1 h6 15. Le3 Te8 16. Tab1 Sg4 17. Da4 Td8 18. h3 S×e3 19. S×e3 Sb6 20. T×d8† D×d8 21. Db5 De7 22. S×c4 S×c4 23. D×c4 Tb8 med lika spel, Basin — Cholmov, Minsk -85.

10. Da3 Sbd7 11. Sb5 Sb6 12. 0-0 Ld7 13. Td1 Sfd5 14. Sd6 Df6! och svart klarar sig gott, Karpov(!) — Portisch, Luzern -85.

Möjligen avslöjas Kasparovs förstärkning visavi dessa exempel i något senare VM-parti.

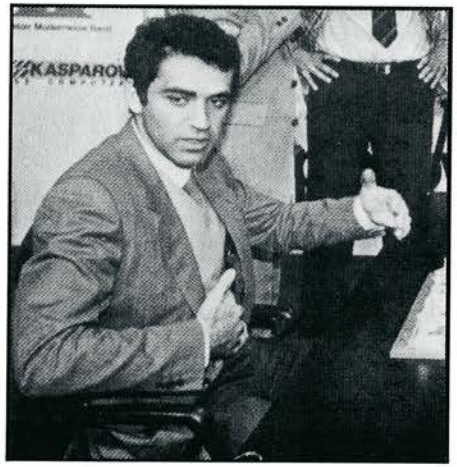

Positionellt finsnickrande, maximalt utnyttjande av löparparet, en och annan taktisk finess samt säker slutspelsbehandling: sålunda vinner Kasparov det fjärde partiet.

10. c×d5 Sa5 11. Dc2 S×d5 12. Dd3

Förebygger Sc4 från svarts sida. 12. La3 är mer kortsiktigt; det är inte säkert att a3-f8 är rätt diagonal för löparen.

12. — Ld7

12. — Dc7 13. Sb5 Dc4 14. D×c4 S×c4 15. L×d5 e×d5 16. Sc7 Tb8 17. Lf4 är obehagligt för svart.

13. c4 Se7

Ett drag som mötte kritik bland experterna vid ringside; 13. — Sb6 verkar naturligt.

14. 0-0 Tc8 15. Sb3! S×c4 16. L×b7 Tc7

Nu följer en serie "barnsliga" endragshot. Därefter kan var och en se hur stark vits löpare är.

17. La6 Se5 18. De3 Sc4 19. De4 Sd6 20. Dd3 Tc6 21. La3 Lc8 22. L×c8 Sd×c8 23. Tfd1

23. — D×d3

På 23. — Dc7 är 24. Sd4 starkt:

A) 24. — Tc3 25. Da6 Dc4 (25. — Db6 26. D×b6 a×b6 27. Sb5 och 28. Td7) 26. Sb5 jämte Td7.

B) 24. — Tb6 25. Tac1 Db7 26. Sf3 med föresatser som 27. Se5, 27. Sg5 och 27. Dd8. Samma svar följer på 25. — Db8.

24. T×d3 Te8 25. Tad1 f6

Nu blir Be6 svag, men 25. — g6 är knappast starkare. Vit fortsätter på samma sätt som i partiet.

26. Sd4 Tb6 27. Lc5 Ta6 28. Sb5 Tc6

Efter 28. — T×a2 29. Sc7 Tf8 30. Td7 Tf7 31. S×e6 riskerar svart att hamna i ett mattnät. (Även Bengt Svenssons upptäckt 30. S×e6 Te8 31. Sc7 Tf8 32. Te3! snärjer svart: 33. — Sf5 34. Te4 och vit vinner tornet på f8. Däremot inte här 34. L×f8? S×e3 35. Td8?? Ta1 matt! eller 35. f×e3 K×f8 36. Td8† Ke7 37. T×c8 Kd7 och svart lever. RED.)

29. L×e7 S×e7

29. — T×e7 bjuder på gaffelbit: 30. Td8† Kf7 31. T×c8 jämte Sd6†.

30. Td7 Sg6

Efter 30. — Sc8 31. S×a7 S×a7 32. T×a7 Tc5 33. h4! Tc4 34. f3 Kh8 35. Tdd7 Tg8 36. h5 h6 37. Kf2 vinner vit som han behagar.

31. T×a7 Sf8

Sjunde raden igen: 32. Tdd7 måste förhindras.

32. a4 Tb8 33. e3 h5 34. Kg2 e5 35. Td3 Kh7 36. Tc3

Nu får vit som han vill: när ett tornpar är bortbytt blir det lättare att forcera a-bonden. Svart kan inte gå undan med tornet pga Tcc7.

36. — Tbc8 37. T×c6 T×c6

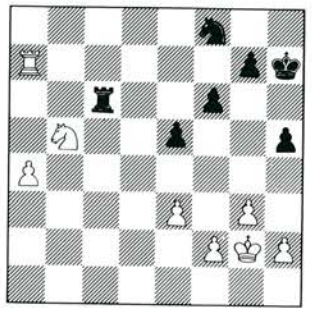

38. Sc7

En liten finess för att få fler fält för springaren.

38. — Se6 39. Sd5

Ett tornslutspel är krångligare att vinna. Nu hotar S×f6 varför vit vinner ett tempo på damflygeln.

39. — Kh6 40. a5 e4

Sista halmstrået. Springaren skall till f3 via g5, tornet till c1 för att sätta matt på g1. Partiet avbröts här men Karpov gav upp utan fortsatt spel. Kasparov förseglade **41. a6** säkert med följande i åtanke: 41. — Sg5 42. Ta8 Tc1† 43. Sf4! Sf3 44. Th8† Kg5 45. T×h5† Kg4 46. h3 matt.

Men även 41. h4 (förhindrande Sg5), följt av manövern Sb4, Tb7 och a6, vinner. **1-0**

Kommentarer: **Ulf Nyberg**

Femte partiet

Karpovs korta, koncisa replik

GRÜNFELD

Karpov — Kasparov

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 d5 4. Lf4 Lg7 5. e3 c5

Ett variantval som sparar in utantilläxorna i gambiten 5. — 0-0 6. c×d5 S×d5 7. S×d5 D×d5 8. L×c7 (8. — Sa6, 8. — Sc6 el. 8. — Lf5).

6. d×c5 Da5 7. Tc1 Se4 8. c×d5

8. Sf3 är sämre: 8. — S×c3 9. b×c3 L×c3† 10. Sd2 Le6 11. c×d5 L×d5 12. e4 L×a2 13. Ta1 och nu kunde svart få avgörande fördel med 13. — Sc6 14. Lc4 L×a1 15. D×a1 L×c4 16. D×h8† Kd7 (Reshevsky — Hort, izt Palma de Mallorca -70).

8. — S×c3 9. Dd2 D×a2 10 b×c3

Tankarna går till Buenos Aires 1971, 2:a MP Petrosjan — Fischer. Fischer spelade Da5 och efter 11. Lc4 Sd7 12. Se2 var 12 — S×c5 det enklaste sättet att få bra spel. I partiet följde 12. — Se5 13. La2 Lf5? (13. — D×c5 är OK) 14. L×e5 L×e5 15 Sd4 D×c5 16. S×f5 g×f5 17. 0-0 och Petro fick vinnande angrepp, mycket tack vare sina starka centrumbönder.

10. — D×d2†

Kanske misstänker Kasparov någon farlig hembrygd och avviker därför. Dambytet rimmar mindre väl med variantens skarpa karaktär.

11. K×d2 Sd7 12. Lb5 0-0 13. L×d7 L×d7 14. e4!

Det åpna 14. Tb1 kan inte avfärdas utan vidare. Det listiga svaret 14. — Tfd8 (med avsikterna 15. T×b7? Lc6 och 15. Lc7 Lf5 16. L×d8 L×b1 17. L×e7 Le4) är oklart efter 15. e4 eller 15. c4. Svart spelar bättre 14. — Lf5! 15. T×b7 Le4 16. f3 L×d5 17. T×e7 Tfd8 18. Ld6 Lf6! 19. Tc7 Tab8 20. Kc2 Lc4! (förhindrar 21. Se2) och svart har mer än tillräcklig kompensation för bönderna.

Med textdraget hotar Karpov att permanenta sin merbonde på c5 (Le3). Kasparov måste nu släppa till ett starkt bondecentrum.

14. — f5 15. e5

15. — e6?

Strategiskt sett är detta nog det avgörande felet i partiet, eftersom löparparet blir helt förstummat/försummat (stryk det ej önskade). Hittills har parterna faktiskt följt partiet Schmidt — Gross, Naleczów -84, kommenterat i Informator 38 (nr. 591). Gross spelade **15. — Tac8,** varpå följde 16. c6 b×c6 17. d6 e×d6 18. e×d6 och nu är väl 18. — c5 enklast.

Kasparov fruktade förmodligen ett annat sätt att ge tillbaka bonden, nämligen 16. Le3 L×e5 17. Sf3 Lg7 18. Tb1. Om svart garderar upp sig med 18. — Tc7 får han stora svårigheter efter 19. Tb4 följt av 20. Thb1 eller 20. Ta1.

Det finns dock en aktiv parad: 18. — f4 19. Ld4 e5!. Efter 20. d×e6 Lc6! 21. The1 Tce8 har vit trots merbonden svårt att komma vidare.

Istället för passantslaget ger 20. S×e5 vit fördel, om än liten sådan: 20. — L×e5 21. L×e5 T×c5 22. c4 T×c4 23. T×b7 Tf7 24. T×a7 Lf5! 25. Ta8†! (inte 25. Tha1 för T×a7 26. T×a7 Tc5!) 25. — Tf8 26. T×f8† K×f8 27. Ta1 Tc2† 28. Ke1 f3!? 29. g×f3 Ld7 etc.

Det allra bästa är dock 20. L×e5!

Analysdiagram

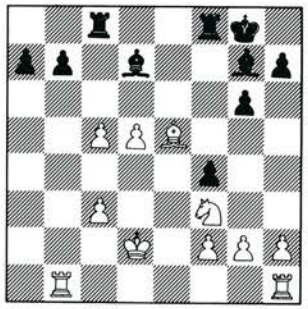

Och vidare: 20. — T×c5 21. c4 - hotar Ld6 - 21. — T×c4 22. L×g7! (22. T×b7 L×e5 23. S×e5 ser vinnande ut men leder bara till remi efter 23. — Td4† 24. Kc3 T×d5 25. S×d7 Tf7! och springaren är fångad, 26. Tb8† Kg7 hjälper inte ut pållen) 22. — K×g7 23 T×b7 Td8 (Det finessrika 23. — Tf7 24. Se5 Tc2†!? hjälper föga efter det kolugna 25. Kd1!) 24. Kd3! Tc5 (24. — Ta4 25. Se5) 25. Kd4 Tb5 26. T×a7 eller kanske ännu hellre 26. T×b5 L×b5 27. Tc1 med uppföljaren Se5 i bakfickan. Svart är så gott som kokt, vits aktiva pjäser i förening med fribonden måste vinna.

15. — Tfc8 är ett annat försök; poängen med draget kommer fram i varianten 16. Le3 L×e5 17. Sf3 Lg7 18. Tb1 f4 19 Ld4 e5 20. L×e5 T×c5 21. c4 b5!? (21. — T×c4 glider in i ovannämnda), detta gick ju inte med tornet på f8 eftersom Ld6 då hotade. Vit får emellertid även här fördel: 22. L×g7 K×g7 23. The1 och nu:

23. — Kf6 24. Se5 Lf5 25. Kc3! L×b1 26. Sd7† jämte S×c5 och d-bonden är hyperfarlig. Om här det passiva 24. — Le8 (istället för Lf5) så blir svart rentav mattsatt efter 25. Kd3! b×c4† 26. Kd4 Ta5 27. Tb7 Td8 28. Sg4† Kg5 29. Te5†! K×g4 30. f3† Kh4 31. T×h7.

23. — Te8! 24. Ta1! Tc7 25. T×e8 L×e8 26. Kd3 b×c4† (26. — T×c4 27. T×a7† Kf6 28. Ta6† följt av Se5 varefter d-bonden är på språng) 27. Kd4, vit står utmärkt. Idéerna är de vanliga: Se5 och fram med d-bonden (och eventuellt efter med kungen).

Slutsats: 15. — Tac8 eller 15. — Tfc8 håller grytan mer kokande än textdraget men vit behåller ändå, vid energiskt spel, klar fördel.

16. c4 Tfc8

16. — g5 17. L×g5 L×e5 18. Sf3 Lg7 19. Tb1 eller 19. The1 och svart har föga att hoppas på.

17. c6 b×c6 18. d6 c5

Vit hotade själv 19. c5. Inte heller här hjälper sprängningen g5: 18. — g5 19. L×g5 L×e5 20. c5 jämte Sf3, Lf4 och eventuellt Le5. Löparen på d7 är ömklig hela tiden.

19. h4 h6 20. Sh3!

På så sätt berövas Ld7 chansen att byta bort sig på f3.

20. — a5 21. f3 a4 22. The1 a3 23. Sf2 a2 24. Sd3 Ta3

Tjurrusningen med a-bonden var nog svarts bästa chans, men han lider av att det saknas angreppsmål för pjäserna. Svart spelar i praktiken med pjäs mindre eftersom vitfältslöparen är så dålig i förhållande till vits springare.

25. Ta1

Med planen Tec1 och Tc2 för att plocka a-bonden. Kasparov blir smått desperat, utan motspel som han är.

25. — g5 26. h×g5 h×g5 27. L×g5 Kf7 28. Lf4 Tb8 29. Tec1 Lc6 30. Tc3 Ta4 31. Tc2 Tba8 32. Sc1

Först skall a-bonden hämtas, därefter Bc5. Kasparov gav upp **(1-0)** och begärde förståndigt nog time-out inför det sjätte partiet.

Kommentarer: Ulf Nyberg

Ställningen efter fem partier: 2,5-2,5.

Halvtid i VM-matchen . . .

är det nästan i sista, absolut sista, stund innan tryckning.

Elva partier har spelats och Kasparov har återtagit ledningen med 6-5 genom att vinna det åttonde partiet på tid.

Huruvida Karpovs ställning också var förlorad återkommer vi till i nästa nummer, där också en lägesrapport från London av Gösta Svenn är att vänta.

Om VM-matchen

"24 partier, det är för mycket. 16 partier räcker". Ett uttalande i jugoslavisk TV av Artur Jusupov, VM-kandidat — en något otålig sådan, tydligen.

Världsmästare Kasparov var först av de två att meddela att han kommer att skänka hela sin del av matchens prissumma (från både London och Leningrad) till offren för Tjernobyl-olyckan. Karpov följde senare hans exempel.

Gösta Svenn vs. Lars Karlsson

En skuggboxning om SM, om schackstudier och Lasker, om barn och kantarellerna i svenskt schack, om Tjechov och TfS, om obefintliga turneringar i Sverige, om resor och politik, om Uffe och blåvitt, om juniorhets och stormästarvärdighet, om kampen och psykologisk krigföring, om tornslutspel och drömmar, om väder och vind.

LK: När kommer min första SM-vinst nu då?

GS: Du har läst mina frågor hör jag.
LK: Ja, du får svara. . .

GS: I alla fall spekuleras det ganska mycket — åtminstone i göteborgstidningarna — om att den här stormästaren har förbannat svårt i SM.
LK: Jo, men slå ut det på fem SM — vad är genomsnittet? Då är nog Lars-Åke bättre i och för sig. Tja, jag vet inte vad jag ska säga, det är svårt det där.

GS: Finns det någon anledning; 15 ronder, är det...

LK: Det är bra. Det kunde gärna vara lite mer.

GS: Jag vet hur det var när jag spelade i Linköping -84: jag trodde att jag var i bra fysisk kondition men...
LK: Det där är inte farligt, det är psykiskt mest, att man orkar ladda upp efter förluster och såna saker. Vad skulle du säja?

GS: Ah, det gick ju dåligt för mej så det kanske var därför...
LK: Du hade stora förväntningar där på dej själv va? Hade du inte det?

GS: Försök inte dribbla över bollen till mej, nu är det du som blir intervjuad.
LK: Nej men allvarligt talat? Tidningarna i Göteborg hade väl skrivit upp dej väldigt mycket?

GS: Ja, vafan skulle dom göra — jag var ju den ende göteborgare som var med, förutom Ebenfelt och han är från Falköping. . .
LK: Jag säjer ju det, att det är svårt att komma fram i Göteborg — är det inte det? Vilka spelare har ni fått fram i Göteborg?

GS: Ska vi slå av bandspelaren eller?
LK: Nä, det behöver du inte göra, jag tyckte bara det var intressant.

GS: Jo men det är det här gamla problemet: många talanger finns.
LK: Ja, se på Malmö: Ernst, Hector, Schüssler...

GS: Jo, det är sant men göteborgare håller sej hemma, spelar Lag-DM och KM och sånt. Fan, vi har ju haft skitstora talanger: Ove Kinnmark, Bengt Svensson. . .
LK: Liljedahl.

GS: Framför allt Liljedahl. (Även om han nu råkar vara bördig från Ulricehamn. Anm. i efterskott.) Ja, men jag tänkte på det här med SM.
LK: Ja, just det.

GS: Motståndet kanske är för starkt för en stackars stormästare?
LK: Tja, det är som en kategori 6 turnering.

GS: Och den tar man inte hem utan vidare?
LK: Nej, det är alltid nån som är i lite bättre form, va. Förra året var det Åkesson som var i kanonform, i år är det Schneider.

GS: Jag tänkte på om du känner press på dig.
LK: Nej, inte i år, jag kände mer förra året, i år känner jag inget speciellt. Så här ser jag det nu: 15 ronder, kategori 6 turnering. Förra året såg jag det som ett SM, nu ser jag det som en vanlig turnering. Jag får mina pengar för att komma hit och då spelar jag och sen försöker jag göra mitt bästa. Och det är alltid svårare att spela mot spelare man känner sen junioråldern. Eller hur?

GS: Varför har SM blivit så starkt då, har du nån aning om. . .
LK: Så starkt är det inte, tycker jag.

GS: Men alltså, det som finns av bra spelare i Sverige är med — i stort sett.
LK: Fast du kan ju se hur bra svenskarna är. I varje OS händer samma sak: vi har högt ställda förväntningar men så är det alltid nåt som går snett — då är det hårdheten som saknas.

Detta att SM blir så viktigt beror på att Sverige inte har några direkta turneringar — alla mot alla pratar jag om nu, inte öppna turneringar — det är ju därför SM skrivs upp så fruktansvärt.

GS: Uffe då?
LK: Ja, trevlig kille. Vad menar du?

GS: När nu SM är så här starkt. . .
LK: Det är inte så starkt, än en gång, du säjer att det är så starkt hela tiden, det är det inte — det är en kategori 6 turnering.

GS: Men Uffe spelar ju inte så mycket starkare turneringar längre — jo lite starkare kanske.
LK: Kategori 9.

GS: Banco di Roma, till exempel.

LK: Ja, och en kategori 8 turnering i Brasilien men då var det en fantastiskt fint arrangerad turnering. Men här i SM, vad är elogenomsnittet, 2360 eller vad är det? Du får inte säja att det är en så stark turnering, då tror folk att det här är en jättestark turnering men det finns så mycket finare.

SM är en jättefin tävling — man är uppfostrad med den — men om det fanns andra turneringar i Sverige så skulle den här hysterin tas ner.

GS: Men Uffe har sagt till mig att SM är för svagt, det är därför han inte ställer upp. Men nu är SM inte så långt ifrån vad han spelar nu — han får ju inte vara med i Bugojno och såna längre.
LK: Han kan nog tänka sej att spela turneringar där dom tre, fyra bästa svenskarna är med, plus honom.

GS: Du tror det?
LK: Mm.

GS: Du vet det?
LK: Kanske.

GS: Okej, då tar vi dej här: hur blir man stormästare? Nu pratar du till alla TfS' juniorläsare. Ska man spela mycket, som Harry Schüssler säger, är turneringshårdhet det primära?
LK: Alla har ju sin väg, va.

GS: Vilken är din?

LK: Att det har varit kul hela tiden och att prestigen är nåt som kommer med åren och det är väldigt viktigt att man inte har från början, för det kommer ändå senare att bli så mycket prestige och maktkamper hit och dit som tar på krafterna. Jag tror att det är väldigt viktigt att vara naiv från början — på ett bra sätt, så att man blir oskyddad från alla krafter som finns runtom, och sen bara spela. Sen kommer det.

GS: Schackstudier då — det kanske är fel man att fråga. . .
LK: Varför det?

GS: I alla fall: ska man studera slutspel eller plugga öppningar, hur ska man bete sig om man vill bli bra, man vill åka ut och spela, man vill leva på schacket.
LK: Från början får man ju anpassa sitt spel. Till exempel: Jag började som positionsspelare, var nog den ende i klubben som bara lira positionsspel, jag var livrädd för varje avslag. Så kom jag på det och därför körde jag bara gambitar ett helt år, och så släppte rädslan för den sortens spel. På det sättet kan man utveckla det där mer och mer.

Men för vissa spelare passar det ju att sitta i kammaren och studera, för mej passar det att spela turneringar, analysera avbrott.

GS: Och förbereda sej för partierna?
LK: Lite grann, det har kommit mer på de sista åren. Men det är klart, man ska inte jämföra mej där. I stort sett anser jag att man måste studera schack en hel del.

GS: Har du nån uppfattning om juniorerna gör fel när dom bara sitter och pluggar öppningar?
LK: Jag tror ju att det är bättre med slutspel.

GS: Tack ska du ha för det.
LK: Var det det du ville höra?

GS: Självklart.
LK: Ledande frågor. . . Nej, men jag är optimist vad gäller svenskt schack. Vi har en bra grund just nu. Alla instruktörer och klubbledare har ju lagt grogrunden — och alla föräldrar som har skjutsat sina barn till turneringar och ställt upp i ur och skur. Det vore tragiskt om allt det här rinner ut i sanden. Jag är optimist om det sköts på rätt sätt. Det ligger ju helt vidöppet — det är som att plocka kantareller. Och om tio år, när vi i eliten har trappat ner på tävlandet och har våra schackspalter, kan vi bli utmärkta tränare för juniorerna. Vi har kunskapen, vi har erfarenheten.

GS: Om jag har läst på rätt så var du inte den allt överskuggande talangen under din juniortid, det var mer Schüssler och andra. Vad hände där?
LK: Jag är sent utvecklad, vet du. . .

GS: Du har alltså jobbat dej upp successivt.
LK: Det är så små saker som avgör, ett parti hit och dit, det viktiga är vad man känner inombords.

GS: Att vadå?
LK: Om man känner att man har hamnat rätt i livet nån gång, att det här trivs jag med, det är det här jag vill hålla på med, då behöver man inte ha så bråttom.

GS: Du menar att du visste det redan då, att det är det här jag kommer att leva på.
LK: Ja. Låt dom hålla på, tänkte jag. Jag tar det i min takt. Du vet, allt det här med elitidrotten och att man är slut vid tretti. Schack är annat, det är mer som en vetenskap som inte behöver hetsas fram. Entusiasm kan bytas mot erfarenhet och kunskap. Man tar sin egen takt, lär sej av misstagen, pular på.

GS: Och sen när du blev stormästare så fick du ett oerhört självförtroende, har du sagt — eller det kanske var Åkvist som sa det.

LK: Ja, det har jag aldrig sagt. Åkvist har sagt att jag har utvecklats både som schackspelare och människa - det stämmer också - men det kan ju också vara så att han inte såg människan Karlsson innan. Det kanske är så att det finns jättefina människor som man inte ser på grund av att dom inte är så kända.

GS: Var det en annan känsla när du blev stormästare, att nu är jag accepterad i internationella kretsar och så?
LK: Nej, det där. . . Man behöver inte hålla på och bevisa hela tiden, bara man trivs själv någorlunda.

Jag tycker om alla sorters spel i princip, man kommer in i en fantasivärld, man får leka, man får skapa nånting — och kämpa.

Kampen är nog det viktigaste för mej i grunden. Någon gång, i vissa slutspel kan det vara så att man tycker man har gjort nåt fantastiskt, som man ligger och tänker på när man ska somna, man känner lycka — och det här med renhet du vet. Men kampen är nog det som driver en vidare, man lever i den.

GS: Och att det är roligt.
LK: Ja. Och kampen tycker jag är kul.

GS: Vilka i världseliten har du mött?
LK: Kortjnoj, Spasskij, Tal, Larsen, Timman, alla engelsmännen; alla utom Karpov och Kasparov.

GS: Anpassar du spelet efter dom, när du möter dom?
LK: Nej, jag spelar mitt spel, det jag kan. Mot sämre spelare tycker jag att jag kan pröva nånting nytt emellanåt. Men mot dom riktigt bra måste man spela det man kan.

GS: Känner du dej i underläge när du möter Kortjnoj och Spasskij till exempel?
LK: Första gången jag mötte Spasskij kände jag mej lite i underläge, andra gången hade jag en väldigt bra ställning och han lyckades slingra sej och vann partiet. Men tredje gången kändes det bättre, då blev det remi efter sexti drag. Man får väl spela några gånger mot dom innan man glömmer namnet, för det är ju hemskt att spela mot namnet. Det är därför svenska spelare måste ut och spela, det är en helt annan hårdhet när man kommer ut. Du vet ju hur det är.

GS: Att anpassa spelet efter motståndet — jag trodde att du fortfarande sysslade med det. Som Lasker.

LK: Jo, lite grann. Lasker, Lasker — alla måste vi ju ha nån gud.

GS: Lasker är din alltså?
LK: Nej, jag vet inte, inte nu kanske. Men man måste alltid ha nånting ibland att tro på.

GS: Nu tror du mer på Blåvitt (fotbollslaget): man spelar efter det man kan.
LK: Nej, inte riktigt.

GS: Gillar du inte Blåvitt?
LK: Jo, det gör jag.

GS: Fast ÖIS är bättre. . .
LK: Jo, jag vet. Fast det där att anpassa spelet — det behöver inte bara gälla öppningar och sånt, det finns så mycket annat. Till exempel om jag möter en spelare som Lars-Åke eller Nils-Gustaf som jag har mött många gånger, år ut och år in, det blir som små matcher man möter varann i. Och någon spelare kanske försöker utnyttja att man alltid spelar på vinst — då kan man vända på det där och bjuda remi en massa partier, så att dom får min personlighet istället; såna här saker.

GS: De blir förvirrade?
LK: Ja, som idag bjöd jag remi mot Nils-Gustaf efter åtta drag, jag är svart, och jag vet ju att han var nöjd med remi och försöker utnyttja att jag alltid vill vinna, min vinnarinstinkt. Förra året bjöd jag också och fick remi mot honom, han hade vit båda åren och använde väldigt sunda öppningar och hoppades att jag skulle bli galen.

Man kan vända detta emot dom istället, tråka ut dom, så får dom bita i sin egen medicin. Och sen slår man till i rätt läge. Som Schüssler här, jag har haft problem mot honom och vi har spelat remi i

flera år men så i det här SM:et slog jag till när jag fick en liten möjlighet. Och nästa gång vi möts kanske han försöker vinna — och då är vi jämnspelta, förstår du?

GS: Du menar att han blev lite säker under dom där åren, att Karlsson vågar inte spela på vinst.
LK: Ja, även det. Men också att: om nu Karlsson försöker spela på vinst så kommer han att vara helt galen. Så då kan man vända på det här så att man blir jämnspelta, locka fram deras stridsvilja och då blir det ärligt spel på nåt sätt.

Att folk försöker utnyttja att jag spelar på vinst — det har jag lärt mej under åren hur man ska behandla.

GS: Du är ganska ensam om det där tänkesättet tror jag, att så hårt specialisera sej mot olika motståndare. Du har alltså det där i. . .
LK: . . . bakhuvudet, ja.

GS: . . . vad du har för statistik mot olika motståndare.
LK: Ja, snart är det dags känner man, det har varit närmare och närmare. Men det där är ett sätt att använda samma vapen som dom använder. Så finns det spelare, naturliga spelare, som alltid spelar sitt spel, som Ernst och Hector — då är det bara att spela, då behövs inget sånt där.

GS: När du spelar turneringar är du helt uppe i dom, du jobbar och sliter med schacket, men vad gör du vid sidan av — läser psykologi, Jung och sådär?
LK: Nja.

GS: Nåt annat då, du spelar tennis mot Bator?
LK: Ja, ibland. Axel har varit med också. Fant spelar jag mot dagligen. Han är psykiater, tar hand om mej — och jag tar hand om honom. Vi har väl våra diskussioner.

GS: Du tar hand om honom schackligt?
LK: Nej, mänskligt också, alla har vi väl nånting att ge varann, va.

Ja, sen bor jag ihop med tjejen då. Och det blir tillökning i slutet av september, om allt går bra, hoppas det.

GS: Då får du vara hemma lite mer.
LK: Nej, tvärtom. . . Om jag känner för det så är jag hemma, men jag känner mej inte tvingad till det.

GS: Men ett barn, känner du det inte som att, fan nu. . .
LK: Nej, inte fan. . .

GS: Men en turnering i, tja, München, det kan ju kvitta nu.
LK: Det vet jag inte hur jag känner då, just nu är det mest spännande, just nu är det bara positivt.

GS: Jag tänkte på litteratur och psykologi — det blev det ju inte mycket av här va.
LK: Inget sånt här snobberi nu.

GS: Men Marx och så.
LK: Ja, det är en redig kille.

GS: Och skönlitteratur, det läser du ju mycket av. Nu får du berätta här — favoritförfattare:
LK: Nej, inget sånt där.

GS: Nähä. Röker: nej. Dricker: ja.
LK: Tja, en cigarr kan man väl ta. . .

GS: Men om vi snackar om. . .
LK: Varför vill du prata om skönlitteratur?

GS: Om det kan vara som en bra avslappning under turneringar att göra nåt helt annat. Jag tycker det själv, att läsa Tjechov under Hallsbergsturneringen till exempel, och du har ju sett hur det har gått där. . .

Just för att glömma schacket.
LK: Du vill glömma schacket?

GS: Man kan inte hålla på och tänka på det under hela sin vakna tid — man drömmer ju om det, det är helt klart.
LK: Gör du det?

GS: Ja, herregud, jag hittade ju remi mot Renman när jag drömde i Linköping.
LK: Jag har bara drömt en gång om schack; jag kopplar av helt efter en timme. Att lätt kunna koppla av är nog min största talang.

GS: Vad kopplar du av med då?
LK: Allt möjligt — det är klart att man läser böcker va, men Tjechov och Jung hit och dit, det är inte så viktigt vad man läser.

GS: Expressen?
LK: Det blir så lätt att man håller på och briljerar med olika titlar hit och dit.

GS: Men det behöver inte vara att du briljerar.
LK: Nej men det är inte så viktigt, tycker jag.

GS: Du har rest en hel del. Kollar du nånting vid sidan av schacket? När du kommer till Tjeckoslovakien eller Jerevan i Sovjet — det är ju intressanta länder ändå — bildar du dej nån slags uppfattning om dessa länder?

LK: Man ser väl mer än dom flesta eftersom man har sportvisum. Man får gå ganska fritt — i Sovjet var jag till exempel en månad — man ser väl mer än dom flesta, än turisterna.

GS: Vad såg du i Jerevan?
LK: Man pratar ju med människor va, det är ju en väldig fördel med schacket, att man får kontakt med människor från det landet och då hör man ju saker och ting.

GS: Vad hörde man då?
LK: Ja, det är inte så mycket, man vet ju hur det är.

GS: Jerevan. . .
LK: . . . där är det fint.

GS: Att dom är kritiska i Jerevan (stad i Armenien i Sydsovjet, anm. i efterskott) det är ju helt klart.

LK: Ja men det är väldigt fint ändå, det är fint klimat, där är det finare än i Moskva, tycker jag.

GS: Klimatet, du menar vädret alltså?
LK: Ja.

GS: Jo, men. . .
LK: Jag vet vad du är ute efter. Okej, det kan finnas mycket nackdelar med frihet och såna saker men det kan uppvägas av att det är ett bra väder helt enkelt. Det är lite sämre mat och dom har inte lika mycket frihet och dom kanske vill köpa jeans, men dom har vackert väder och god konjak, väldigt fin fisk, ädelfisk.

GS: Vardagliga grejer kan väga upp dom stora politiska prylarna?
LK: Ja, just det, precis. Och det är så lätt att komma till ett annat land och vara kritisk, men sen kommer man hem till folk i det landet, och man ser hur ombonat dom har det, dom har gjort det mysigt och fint och det är en alldeles ljummen sommarkväll — då är det inte så hundraprocentigt viktigt ändå med politik, det är klart: vissa saker naggar.

Och sen kommer man hem och det är kallt och ruggigt och jävligt och vi har vår frihet — det är det jag menar. Jag tycker att det också är politik: väder och vind — även om man inte kan påverka det — och att människor mår bättre.

GS: Framtiden?
LK: Fy fan. . . Nej, den ser bra ut.

GS: Jaha, den ser bra ut: stormästare med, vad är det nu, 2550?
LK: Nej, jag har gått ner nu men 2550 är det högsta jag haft. Nu har jag 2480.

GS: Tycker du själv att du har styrka för, som du hade, 2550?
LK: Nej, det tycker jag inte — 2520 kanske.

GS: Är det max det?
LK: Nej, men du vet, det är jävligt bra att alltid kunna tänka så här: jag studerar inte schack så jag har nog mycket mer styrka i mej, det är en liten napp det där; så jag vet inte om jag kommer att plugga schack. Det kan vara skönt när man sitter där som åttiåring: jag pluggade aldrig schack riktigt men jag fick ändå 2550, det är skönt alltså.

GS: Finns det inget som lockar?
LK: Att vilja se sanningen?

GS: Ja.
LK: Att ge allt?

GS: Att komma upp där i kandidatpojkklassen.
LK: Det lilla jag har sett av det tycker jag inte tilltalar mej riktigt.

GS: Du är nöjd som det är, jäser?
LK: Nej, jag vill ju bli bättre schackspelare fortfarande men att spela kandidatmatcher lockar inte.

GS: Vill bli; gör du nåt själv, alltså tänker att det här och det här måste jag förbättra?

LK: Så har jag aldrig gjort — men det är klart: man sitter på tunnelbanan och funderar, och när man väntar på bussen funderar man på nån spelare och innan man ska somna funderar man lite.

GS: Tror du inte det skulle ge ännu mer utslag om du tog fram brädet också?
LK: Nej, jag tycker det är skönt att ha det där; tänka att om man bara pluggar så kan man bli rätt mycket bättre.

Men man kanske inte vill se det!

GS: Är du lika bra som Uffe?
LK: Nej.

GS: Kan du bli lika bra?
LK: Nej, det tror jag inte. Han är ju en riktig talang — och jag ser mej själv i och för sej som en talang men det är ingen riktig ordning på mej. Men han är en helt annan talang.

Det är såna här spelare Sverige får fram just för att vi inte har nån schackskola, lite konstiga typer. Uffe går på sin kant och jag tror inte han heller tittar på så mycket schack utan han spelar sina turneringar och jobbar hundra procent under dom, och jag håller på och pular med mitt. Vår skola är att få fram en massa udda typer, och det är synd. Danmark har en skola, Island har en viss skola, Sovjet naturligtvis. Många talanger försvinner därför hos oss.

Vi skulle kunna ha fler turneringar så att man slipper åka utomlands för varje turnering man ska spela, det skulle vara skönt om det fanns två-tre turneringar per år i Sverige, så att man kunde vara ute i bara två månader, istället för fyra som nu.

GS: Ska vi gå över till TfS nu?
LK: TfS?

GS: Ja, du vet den här tidskriften.
LK: Ja, den har vi ju diskuterat.

GS: Vill du säja nåt som vi ska trycka så är det fritt fram här nu. Vi trycker det.
LK: Det är ju schysst.

GS: Du tycker den har blivit sämre?
LK: Nej, det har jag inte sagt.

GS: Du tycker den är dålig?
LK: Jag tycker att man tappar lite lusten för schack när man läser den och så ska det ju inte vara med en tidskrift.

GS: Det sa du om den förr om åren också. Tappar du lusten lika mycket nu, du kanske tappar lusten lite mindre nu?
LK: Ja, **lite** mindre. Nej, men jag vill ha en mer levande tidskrift, spelare som är ute internationellt ska referera och kommentera partier. Men jag respekterar att det kan vara mycket jobb att få in allt på litet utrymme, trubbel med tryckeriet och så vidare. Men dom egentligen enda levande sidorna i TfS just nu är ju De 4 Röda!

STUDIER

Alexander Hildebrand
Box 323, S-751 05
Uppsala IP, Sverige

Dom i Tidskrift för Schack's studieturnering 1985

2429 J. Carvajal, Bolivia
1 Pris

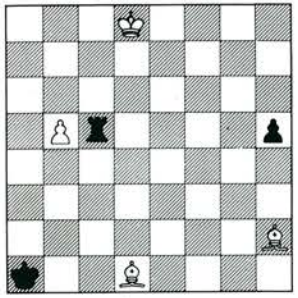

Vinst

2463 A. Gillberg, Sverige
2 Pris

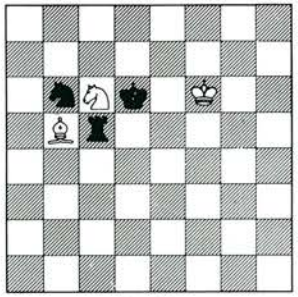

Remi

2467 M. Matouš, Tjeckoslov.
3 Pris

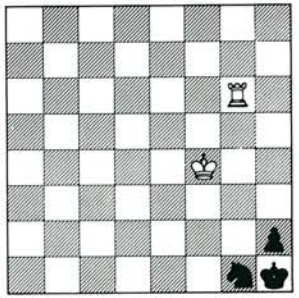

Vinst

2443 D. Gurgenidze, Sovjet
4 Pris

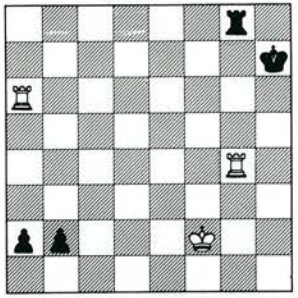

Remi

2470 J. Rusinek, Polen
1 Hedersomnämnande

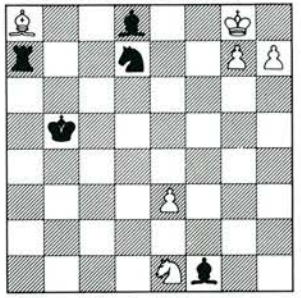

Remi

2430 E. Melnichenko, N. Zeeland
2 Hedersomnämnande

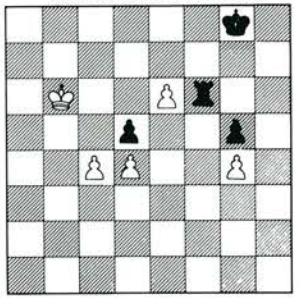

Vinst

2471 B. Neuenschwander, Schweiz
3 Hedersomnämnande

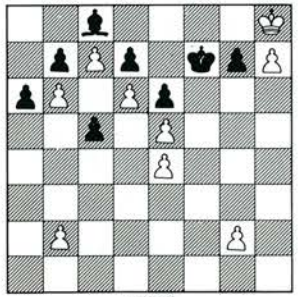

Remi

2465 H. Källström, Sverige
4 Hedersomnämnande

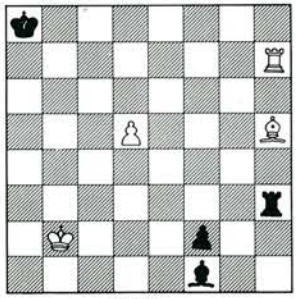

Remi

Omnämnanden utan rangordning:

2442 J.M. Makletsov, Sovjet.
2464 A. Werle, Sverige.
2466 A. Kasanzev, Sovjet.

Domen är preliminär och träder i kraft och inga anmärkningar inkommit före den **1 december 1986.**

En utmärkt årsturnering!

TfS' studieturnering 1985 hade samlat 18 originalstudier. Ett till synes ganska beskedligt antal. Icke desto mindre blev tävlingen synnerligen lyckad tack vare den höga nivån med många utmärkta och originella skapelser. Speciellt roligt var att två "outsider's" lyckades belägga de främsta platserna (indianättlingen Juan Carvajah från Bolivia och vårt eget stjärnskott Anders Gillberg). Den höga kvalitén gjorde också att vi i årets tävling utökat priserna från 3 till 4, samt kunnat placera inte mindre än 11 alster på prislistan.

1 Pris — (2429) En utsökt miniatyr med många synliga och dolda finesser. Utom tvekan denne författares hittills största framgång! Lösningen lyder: 1. La4? Tc4 = 1. b6? Td5†. 1. Le2! Tc2 2. Le5† Ka2 3. Lf1! (3. Lf3? Tc5!; 3. L×h5? Tc5 4. Lf7† Kb1 5. b6 T×e5 6. Lc4 Th5 = eller 3. b6 T×e2 4. b7 Tg2 5. Ke7 Tg8 6. Kf7 Td8 7. Lc7 Th8 =) 3. —Tc1 4. Lh3 Tc5 5. Le6† Kb1 6. b6 T×e5 7. Lc4!! h4 8. b7 Th5 9. b8D† och vinner.

2 Pris — (2463) Även detta en miniatyr med helgjutet spel och en raffinerad marsch av den svarta K i duell med den vita S. **1. Sd4!** (1. Sa7? Tc7 2. Sc6 Kc5 sv. vinner) Sd5+ 2. Kg5! (såväl 2. Kg6?, som 2. Kf7? för till svart vinst) 2. — Ke5! 3. Sf3+ Ke4 5. Sd2+ Ke3 6. Sc4+! (6. Sf1+? Kf2) Kd4 (6. — Kf2 7. Sd6 Sc3+ 8. Kf4 Td5 9. Se4+ =) 7. Sd6 Ke5 (S har gått runt och placerat sig nu på d6 i st för d4) 8. Sf7+! (8. Sc4+? Ke6) Ke6 9. Sd8+ Ke7 10. Sc6+ Kd6 (Nu är även K tillbaka till d6) 11 Sd4! Sb4+ (11. — Sc3/c7+? 12. Sf5+ och 13. Ld3 =) 12. Kf4! (12. Sf5+? Ke6) Kd5 13. Se2! remi.

3 Pris — (2467) En analytisk studie med bara fem pjäser, men ett riktigt filigranarbete, där allting klaffar på pricken! Innehåller många finesser även i variantförgreningarna. 1. Kg3 (1. Ke3? Sh3!, 1. Tg7/8? Sf3!) Se2+ 2. Kf3! (2. Kf2? Sc3!) Sd4+! 3. Kf2 Se6! 4. Tg4! (4. Tg8? Sc/g5 5. Te8 Se4+! =, på 4. Tg3? finns ej längre fram 8. T×e4!) 4. — Sc5(g5) 5. Td4! (5. Kf3? Sb3!) 5. — Se4+! (5. — Sd3+ 6. Kg3!) 6. Kf3 Sc3! 7. Tg4! (7. Tb4/c4/d8? Kg1! osv) 7. — Sb1 (7. — Se2 8. Ta4!) 8. Tg2! (8. Tb4? Sd2+ 9. Kf2 Se4 +! =) 8. — Sc3 9. Tc2 Se2 10. T×e2 (10. Td2 Sc3!) Kg1 11. TeIX.

4 Pris — (2443) En vacker prestation av "världsmästaren" för studier med tunga pjäser. Ett dynamiskt och njutbart alster. 1. Ta7† Kh6 2. Ta6†! Kh5 3. T×g8 a1D 4. Th8† Kd5 5.Tg8† Kf5 6. Tf8† Ke5 7. Te8† Kd5 8. Td8† Kc5 9. Tc8† Kb5 10. Taa8! Dh1! 11. Tcb8†! Kc6 12. Ta6†! (12. Tc8†? Kb6 T-b8† Db7) Kc7 13. Tab6! =

1 HO — (2470) En tekniskt skicklig prestation av ett svårt tema: patt med två fängslade pjäser, men lösningsförloppet är ganska bökigt. T/L-batteriet mot D har förf. nyttjat även tidigare. 1. Kf7! (1. h8D? Sf6+ 2. Kf8 Lb6 3. g8S Lc5+ 4. Se7 T×e7 eller T×a8+) 1. — Se5+ 2. Ke6 Te7+ 3. Kd5! Lc4+ 4. Kd4 Sf3+!! 5. S×f3 T×g7 6. Lc6+!! (6.h8D? Lf6+ 7. Se5 Tg4+; 6. Se5!? Lf6! 7. Lc6+ Kb6! 8. K×c4 L×e5 9. h8D Tg4+) 6. — Kb4! 7. h8D Lf6+ 8. Se5! Tg4+ 9. Le4 L×h8 patt.

2 HO — (2430) Två minorpromotioner i en lätt och naturlig ställning. Inte illa av en förf. som eljest ofta laborerar med mastodontiska kompositioner. 1. c5 T×e6 2. c6 Kf7 3. Kb7 Te7†! 4. c7 Ke6 5. Kb8 Te8† 6. c8T! Te7 7. Tc6† Kd7 8. Tc7† och vinner. På 5. — Kd6 följer en annan minorpromotion: 6. c8S† och vinner.

3 HO — (2471) Den ganska otympliga ställningen döljer en ganska originell tanke: 2 S-promotioner varav den ena i passivt och den andra i aktivt syfte. 1. b3! g6 2. g4 g5 3. b4 c4 4. b5 c3 5. b×a6 c2 6. a7 c1D 7. a8S! Kg6 8. Kg8 Df4 9. h8S+! Kh6 10. Sf7+ Kg6 11. Sh8+ =

4 HO — (2465) Inget storverk, men en trevlig positionell remi, vars mekanism även skulle kunna utökas att omfatta längre L-pendlingar. 1. Tf7 (ej 1. d6? Lb5 2. d7 L×d7 3. Tf7 Th2 4. Le2 Lb5!) 1. — Th2 2. Kc3! Lb5 (2. — Th3+ 3. Kd2) 3. d6 f1D 4. T×f1 L×f1 5. d7 Th3+ 6. Kc2! Td3 7. Lf3+! Kb8 8. Lg2! Le2 9. Lf3! Remi.

Vad de omnämnda studierna beträffar, så är 2442 en av de bästa studierna jag sett med detta ganska uttröskade material, medan 2464 och 2466 av veteranerna Werle och Kasanzev bjuder på en och annan skarp poäng.

Pristagarna lyckönskas!

A. Hildebrand
FIDE:s int. domare
för schackkomposition

Slutgiltig dom i Tidskrift för Schack's studieturnering 1984

Sedan Axel Ornstein påpekat att förstepristagaren av M. Matouš (2394) är olöslig efter: 1. Tb4+ K×b4 2. f7 Sf1+ 3. Ke1 d2+ 4. Ke2 Lf3+ 5. Kf2 d1S+! 6. Ke1 Ld5! 7. f8D+ Kb3! och svart vinner, och detta verifierats av författaren, blev studien diskvalificerad. Den slutgiltiga domen blir därefter följande:

1 Pris — Nr. 2368 av Bo Hedlund, Sverige

2 Pris — Nr. 2383 av A. Maksimovskih & Sjupletsov, Sovjet

3 Pris — nr. 2384 av E. Dobrescu, Rumänien

1 Hed. omn. — Nr. 2385 av K. Yndesdal, Norge

2. Hed. omn. — Nr. 2407 av J. Rusinek, Polen

3 Hed. omn. — Nr. 2396 av J. Fritz, Tjeckoslovakien

Omnämnande — Nr. 2382 av G. Nadarejsjvili, Sovjet

Omnämnande — Nr. 2375 av A. Maksimovskih, Sovjet.

Priserna skall nu tillställas pristagarna.

BJÖRKSTADSSCHACKET

1-2 november 1986

SK Rockaden Umeå har nöjet att under allhelgonahelgen inbjuda till den åttonde upplagan av den öppna turneringen Björkstadsschacket.

Spelform	5 ronder schweizer betänketid 40 drag/90 min, därefter 20 drag/30 min.
Program	lördag 1/11 10.00-11.00 personlig anmälan på SK Rockadens klubblokal, Östra Kyrkogatan 28, därefter spelas rond 1-3 på lördag och rond 4-5 på söndag.
Priser	1:a 4.000:- 2:a 3.000:- 3:e 2.000:- 4:e 1.000:- samt ratingpriser för var 8:e delt á 500:- samt pris till bäste junior född 1968 eller senare 500:-; varje deltagare kan vinna högst ett pris; prissumman är garanterad oavsett antalet deltagare.
Anmälan	genom att sätta in startavgiften 150:- (juniorer födda 1968 eller senare 100:-) på SK Rockadens postgiro 201734-1 senast måndag 20 oktober 1986; vid efteranmälan uttages extra avgift 50;-
Information	om turneringen och billig logi kan erhållas genom Tor Andersson 090/195683, Kent Vänman 090/194208 eller SK Rockadens kansli 090/139626.

NYINKOMMEN LITTERATUR

Sosonko/Sterren: New in Chess, vol. 4/1986 h. = 231:-	i	512s	282:-
Euwe/Meiden: Mästare mot Amatör	i	181	145:-
Yudovic: Spanish without ...a6 (Batsford)	h	124	100:-
Gufeld: Queens Gambit Accepted (Batsford)	h	120	86:-
Gunderam: Blackmar-Diemer-Gambit	h	103	83:-
Steinkohl: Albins Gegengambit	h	96	83:-
Warzecha: Damen-Indisch bd 2	h	48	34:-
Warzecha: Damen-Indisch bd 3	h	48	34:-
Warzecha: Keres-Angriff	h		34:-
Müller: Springertaktik von A-Z, bd 1. Aufgaben	h	93	45:-
Müller: Springertaktik von A-Z, bd 2. Partien	h	94	45:-
Awerbach: Was man über das Endspiele wissen muss	h	86	54:-
Matanovic: Encyklopedia över slutspel. bd 3. Tornslutspel II	i	450	255:-
Taulbut/Jones: Chess Exchanges	h	207	114:-
Wieteck: 50mal Matt im 20 Zug	h		62:-
O Brien: Wijk aan Zee 1985 1. Timman		91p	32:-
O Brien: Hastings 1985/86 1. Petursson		91	39:-
Blackstock: Oakham 1986 1. Kuczynski		189	43:-
Malmö 1986 SM 1. Schneider		120	60:-

Schackdatorer: Vi är den detaljist i Sverige som har det största urvalet.
Ring eller skriv till oss och begär upplysningar!
Moms ingår. Porto tillkommer. Snabba leveranser. Begär prislista!

SKÅNES SCHACKFÖRLAG AB (Sven Klerstam)

Linnégatan 65, 216 15 Malmö
Ordertelefon 040/16 28 61. Postgiro 63 19 45-3

75 ÅR
LANDSKRONA
SCHACKKLUBB

JUBILEUMSTURNERING

LANDSKRONA 21 SEPTEMBER 1986

Landskrona Schackklubb inbjuder till snabbschacksturnering söndagen den 21 september 1986.
Turneringen spelas enligt Schweizersystemet med 5 ronder (2x20 minuter).

Spelplats	Folkets Hus, Landskrona, mitt i centrum.
Anmälan	Anmälningsavgift 50 kr till postgiro 86 53 47-9, Landskrona Schackklubb, senast den 10 september. Ange aktuell rating på postgirotalongen. Personlig anmälan i spellokalen den 21 september senast kl 10.00.
Lunch	Landskrona Schackklubb erbjuder lunch inklusive måltidsdryck till ett subventionerat pris av 25 kronor. Erlägges i samband med anmälan.
Priser	2000, 1200, 800 kronor Övriga priser beroende på antalet deltagare.
Information	Agne Johnsson 0418-175 63 Lars Persson 0418-129 26 Alve Pålsson 0418-186 18

RONDLISTOR

4 & 6	DELTAGARE/ST **0;10**
8 & 10 & 12 & 14	DELTAGARE/ST **0;15**
16 & 18 & 20	DELTAGARE/ST **0;30**

Porto tillkommer, order under 50:- exp avg 15:-.

HB LEJA
Trollsländevägen 4
30244 HALMSTAD

☎ **035 — 100540**

Västergötlands Tryckeri AB, Skara 1986